

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΒΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Ἐγκειναι ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας — Ἐγκύκλιος ἀρ. 30, ἀπὸ 11 Ἀπριλίου 1932 —
ὡς ἐλευθέρου ἀνάγνωσμα δι' ὅλα ἐν γένει τὰ Σχολεῖα τῆς Μέσης καὶ Στοιχειώδους Ἐκπαιδεύσεως.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ : Ἑτησίᾳ δραχμὲς 100. Ἐξά-
μηνι δραχ. 55. Τρίμηνι δραχ. 30.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ : Ἑτησίᾳ φράγκα γαλλικὰ 60,
ἑξάμηνι 35 καὶ τρίμηνι 20.

ΑΜΕΡΙΚΗΣ : Ἑτησίᾳ δολλάρια 4, ἑξάμηνι 2
καὶ τρίμηνι 1.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρο-
μαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἰουδύποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὅδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον.

Περίοδος Β'.—Τόμος 39ος

Ἀθήναι 12 Νοεμβρίου 1932

Ἔτος 54ον.—Ἀριθ. 50

Ἡ ΓΑΛΑΖΙΑ ΜΑΜΜΑ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ὑπὸ HENRI JEANNE

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενον —
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΔ'.

Ἐπὶ τὰ ἔχνη

Δυὸ μέρες ὁ Ἀσφαλαχτὸς ἐψαχνε
στὸ δάσος πού τριγύριζε τὸ χτήμα,
ἀλλὰ φυσικὰ χωρὶς ν' ἀνακαλύψῃ ἱ-
χνος Ριρῆ. Κι' ὅμως ἦταν ἓνας πο-
νηρότατος λαθροκυνηγός, πού δὲν εἶ-
χε τὸ ταῖρι τοῦ στοῦ ψάξιμο τῆς λόχ-
μης καὶ στοῦ ξετρύπωμα κάθε κυνη-
γιοῦ. Ἦξερε καὶ τὸ παραμι-
κρὸ μονοπάτι ἐξ ἡ λευγῆς δ-
λόγυρα, καὶ βέβαια τὰ πο-
δαράκια τοῦ μικροῦ δὲν θὰ
μόρεσαν νὰ κάμουν τόση
μεγάλῃ ἀπόστασι.

Τοῦ ἔλειπε ὅμως τοῦ Ἀ-
σφαλαχτοῦ ἡ ἐξυπνάδα κι'
ἡ φαντασία. Γι' αὐτὸ μιὰ τέ-
τοια ἐξαφάνισι τοῦ φαινό-
ταν ὑπερφυσική, καὶ δὲν τοῦ
ἔκκεβε νὰ συμπεράνῃ πὼς ὁ
Ριρῆς δὲν θ' ἄφυγε πεζὸς καὶ
πὼς ἔπρεπε νὰ τὸν ζητήσῃ
μακρύτερα, ἀλλοῦ, στοὺς με-
γάλους δρόμους πού πέρα-
σαν ἐκεῖνοι πού πῆγαν νὰ
τὸν κλέψουν...

Ἀπελπισμένος, ὕστερ' ἀ-
πὸ σαρανταοχτὼ ὥρες πού
ἀρκετὰ κουράστηκε καὶ τα-
λαιπωρήθηκε πολὺ, γύρισε στὸ σπίτι.

«Ὁ διάβολος ἔβαλε τὴν οὐρά του»
μουρμούριζε. «Πέταξε σὰν πουλὶ τὸ
παλιόπαιδο!...»

Ἐκτὸς ἀπὸ τὸ θυμὸ, εἶχε κι' ἀ-
νησυχία.

«Τί θὰ γίνῃ—συλλογιόταν—ἂν δὲ
τὸ βροῦμε; Θὰ μᾶς πάρουν ἴσως τὴν
περιουσία τοῦ κ. Δοράντ. Δυστυχία
μας! χαθήκαμε!»

Πρὸς μεγάλην τοῦ ἐκπληξῆς βρῆκε
τὸ σπίτι ἀδειανό. Ἡ Λάμια δὲν εἶχε
γυρίσει.

«Ποῦ πῆγε ἡ μάμμα μου—συλλο-
γιόταν—τί κάνει ἔξω; Οὔτε αὐτὴ βέ-
βαια δὲν θὰ βρῇ τὸ χαμένο, μπορεῖ
ὅμως κάτι νὰ μάθῃ.» Ἀς περιμένουμε»

Κάθησε στὸ τραπέζι, κι' ἄρχισε νὰ
τρῶγῃ καὶ νὰ πίνῃ. Ἔτσι μόνο, γιὰ
τὸν Ἀσφαλαχτό, ὁ καιρὸς περνοῦσε
γρήγορα.

Καὶ νά, μὲ τὸ τελευταῖο ποτήρι,
ἀνοίγει ἡ πόρτα κι' εἰσορμαὶ στὸ σπίτι

«Ἡ Λάμια κι' ὁ Ἀσφαλαχτὸς πίσω ἀπὸ τοὺς χωροφύλακες.»
(Σελ. 591, στ. α'.)

ἡ Λάμια κατασκονισμένη καὶ ἐξαλλῇ.

— Ἀ, ἐδῶ εἶσαι; ἔκαμε μόλις εἰ-
δε τὸ γιό της.

— Ἐδῶ εἶμαι, μὰ μονάχος. Δὲν
τὸν βρῆκα πούθενά τὸν λεγόμενο!

— Μὴ σὲ νοιάζῃ. Μόνο ἔλα γρή-
γορα μαζί μου. Πρέπει νὰ πάμε νὰ
βροῦμε τοὺς χωροφύλακες.

— Γιὰ τί πράγμα; ρώτησε ὁ Ἀ-
σφαλαχτὸς ζαρώνοντας τὰ φρύδια.
Τί τοὺς θέλουμε;

Σὰ λαθροκυνηγός, δὲν ἀγαποῦσε
τοὺς χωροφύλακες, τοὺς ἐχθροὺς του.

— Γιὰ νὰ μᾶς βροῦν τὸ μικρό! ἀ-
ποκρίθηκε ἡ Λάμια, πού αὐτὴ δὲν
φοβόταν κανένα.

— Μπά! καὶ τοὺς νομίζεις πιὸ ἄ-
ξιους ἀπὸ μένα; εἶπε ὁ Ἀσφαλα-
χτός. Μία φορὰ ὅμως πού δὲν τὸν ἔ-
πιασα ἐγώ, οὔτε κι' ἐκεῖνοι δὲν θὰ
τὸν πιάσουν.

— Θὰ τὸν πιάσω ἐγώ, ἐννοια σου!
Τοὺς χωροφύλακες τοὺς θέλω γιὰ
βοήθεια. Καὶ ξέρω τὸ μέρος πού θὰ
τοὺς πάω...

— Ἀ! ξέρεις πού κρύβεται ὁ μι-
κρός; Ἀνακάλυψες τὰ ἔχνη του;

— Μὰ ναι, ναι!

— Πές μου λοιπόν, μάν-
να, γειά σου!

Κι' ἡ Λάμια τοῦ εἶπε.
Αὐτὴ εἶχε καὶ φαντασία καὶ
ἐξυπνάδα. Κατάλαβε ἀμέσως
πὼς τὸ παιδί δὲν τῶσκασε
μόνο του. Κάποιος ἢ κά-
ποιοι τὸ βοήθησαν. Καὶ πῆ-
ρε τοὺς δρόμους τῆς ἐξοχῆς
γιὰ ν' ἀνακαλύψῃ αὐτοὺς
τοὺς συνεργούς ἢ γιὰτί
ὄχι; — τοὺς ἄρπαγες

Στὰ χωριά, στὶς βίλλες,
στὰ χωριατόσπιτα, παρου-
σιαζόταν σὰ μιὰ δυστυχισμέ-
νη γιὰτὰ πού ἔχασε τὸ ἐγ-
γονάκι της. Τὰ λόγια της ἦ-
ταν φρόνιμα καὶ μετρημένα.
Πούθενά δὲν ἔλεγε πὼς εἶ-
χε χαθεῖ ὁ κληρονόμος τοῦ

Δοράντ, πού τὸν εἶχαν αὐτοὶ κι' ὁ
γιός της σὰν κηδεμόνος. Ἀ, δὲν ἦ-
ταν τόσο κουτὴ ἡ Λάμια!

— Μὴν εἶδατε, καλοὶ μου ἀνθρω-
ποι, ἐν' ἀγοράκι ρωτοῦσε, τέτοιο καὶ
τέτοιο; Μὴν πέρασε ἀπὸ δῶ; Μὴ
σὰς ρώτησε τὸ δρόμο;

Στὰ περὶχωρα τοῦ χτήματος, ὡρι-
σμένως, δὲν εἶχαν ἰδεῖ τίποτα. Πα-
ρακάτω, ἡ Λάμια ἄρχισε νὰ κάνῃ
λόγο καὶ γι' ἄρπαγῇ. Μὴν τῆς ἄρ-
παξαν, μὴν τῆς ἔκλεψαν τὸ «ἐγγονά-
κι» της τίποτ' Ἀσπίγγανοι; Μήπως τυ-

χόν είχαν ιδεί από δαύτους πουθενά; "Οχι, "Ατσιγγανους δεν είχαν ιδεί. Κάτι άλλοι όμως άνθρωποι, που γύριζαν εκείνο τον καιρό στην έξοχή, αν και δεν φορούσαν κουρέλια, φαινόταν στους χωρικούς πολύ υποπτικοί. Δεν ήταν "Ατσιγγανοί, αλλά... ποιός τους ξέρει τί ήταν!

Κι' έννοσσαν τὸ θίασο τοῦ Τρινολὰ πὸ καθόταν σ' ἐν' ἀπόμερο ξενοδοχείο. Δὲν ἤξεραν, βλέπετε, κι' οἱ βουήσιοι ἐκεῖνοι περισσότερα γιὰ Κινηματογράφο ἀπ' ὅσα ἤξερε ὁ Ριρῆς. Καὶ βλέποντας τὸ Γυριστὴ μὲ τὴ μηχανή του καὶ τοὺς ἡθοποιούς βαμμένους καὶ μασκαρεμένους, φανταζόνταν ἄλλα τῶν ἄλλων. Γι' "Ατσιγγανοὶ βέβαια δὲν ἔμοιαζαν. Μὰ ποιός ξέρει τί κατεργχρατοὶ, κι' ἴσως τί κακοῦργοι, ἦταν!

— "Εχουν μαζί τους καὶ παιδιὰ, πληροφορήσε τὴ Λάμια ἕνας χωριάτης, πὸ τοὺς εἶχε ιδεῖ μὲ τὰ μάτια του, περαστικὸς ἀπὸ τὸ μέρος πὸ γύριζαν τὸ σενάριο.

«Μ' αὐτοὺς θάναί κι' ὁ Ριρῆς!» συλλογίστηκε ἀμέσως ἡ γριά.

— Καὶ δὲ μοῦ λές, ρώτησε, τί λογῆς ἦταν αὐτὰ τὰ παιδιὰ, τί φοροῦσαν;

Οὔτε ὁ Τρινολὰ οὔτε ὁ Φιλμάκης εἶχαν σκεφθεῖ ν' ἀλλάξουν τὴ φορεσιὰ τοῦ Ριρῆ μὴ κι' ἀποφάσιζαν νὰ τὸν κρατήσουν στὸ θίασό τους. Κι' ἀπὸ τὴν περιγραφή πὸ ἔκαμε ὁ χωριάτης, ἡ ὑπόψια τῆς Λάμιας γύρισε σὲ βεβαιότητα.

— Αὐτὸς εἶναι! εἶπε μ' ἀληθινὴ χαρά. Θέ μου, τί κακοὶ ἄνθρωποι ὑπάρχουν στὸν κόσμο! Μοῦ τῶκλεψαν, χωρὶς ἄλλο, τὸ παιδάκι μου! Εἶναι λοιπὸν στὰ βουνά;

Ὁ χωριάτης τῆς εἶπε τὸ μέρος κι' ἀπὸ ποῖο δρόμο μποροῦσε νὰ πάη. Κι' ἀφ' οὗ πῆρε τίς πολυτίμες πληροφορίες κι' εὐχαρίστησε τὸν καλὸ ἄνθρωπο, γύρισε τρέχοντας στὸ σπίτι.

Αὐτὰ διηγήθηκε στὸ γιό της. Τὸ σχέδιο της ἦταν καμωμένο: Οἱ «κλέφτες» ἦταν πολλοί· δὲν ἔθικαναν τίποτα ἀν' πῆγαιναν μονάχοι τους. "Επρεπε νὰ πάρουν μαζί τους καὶ χωροφύλακες. Ἡ ἐξουσία θὰ τοὺς ἔκανε καλὰ. Κι' εἶχαν κάθε δικαίωμα νὰ προστρέξουν στὴν ἐξουσία γιὰ νὰ πάρουν πίσω τὸ παιδί, ἀφ' οὗ ὑπῆρχε χαρτὶ ἐπίσημο πὸ εἶλε πὸς ὁ Γιάννης κι' ἡ Κατερίνα—ὁ "Ασφαλαχτὸς κι' ἡ Λάμια—ἦταν οἱ κηδεμόνες τοῦ ἀνήλικου ὀρφανοῦ Λοράντ.

— Κατάλαβες τώρα, γιέ μου, γιατί πρέπει νὰ πᾶμε νὰ βροῦμε τοὺς χωροφύλακες μ' ὅλη τὴν ἀντιπάθεια πὸ τοὺς ἔχεις;... "Ελα, μὴ φοβᾶσαι

τίποτα! Τὸ δίκιο μας θὰ γυρέψουμε. Καὶ πᾶμε γρήγορα, γιατί οἱ ἀλιτήριοι μπορεῖ νὰ μᾶς φύγουν.

Θέλοντας καὶ μὴ, ὁ "Ασφαλαχτὸς ἀκολούθησε τὴ μητέρα του.

Ὁ σταθμὸς τῆς χωροφυλακῆς καὶ τῆς ἀγροτικῆς ἀστυνομίας ἦταν σ' ἕνα χωριὸ πὸ ἀπέειχε ἀπὸ τὸ χτήμα καμμιὰ εἰκοσαριά χιλιόμετρα. Γιὰ τὰ πόδια τῆς γριάς, κουρασμένα κιόλα, ὁ περίπατος αὐτὸς δὲν ἦταν καθόλου εὐχάριστος. Τὸν ἔκανε ὅμως δὲν ὑπομονὴ καὶ μ' ἐγκαρτέρηση στὸ πλευρὸ τοῦ ἀκούραστου γιου της.

Μπήκαν ἐπιτέλους στὸ χωριὸ κι' εἶδαν ἕνα μεγάλο σπίτι μ' ἐθνόσημο στὴν πόρτα καὶ μὲ σημαῖα στὸ μπαλκόνι.

— "Εδῶ εἶναι, εἶπε ὁ "Ασφαλαχτὸς.

Καὶ στενάζοντας πρόσθεσε:

— Συχώρεσέ με, μικρό μου, γιὰ τὸ κακὸ πὸ σοῦ ἔκαμα! (Σελ. 581, στ. γ')

— Μάννα, σκέψου τὸ ἀκόμα...

— Μὴν εἶσαι ἀνόητος! ἀποκρίθηκε ἡ Λάμια μὲ θυμό. Τὸ σκέφθηκα κι' ἔτσι θὰ γίνῃ! "Εμπρός!

Πέρασαν τὸ κατώφλι τῆς πόρτας, ὁ "Ασφαλαχτὸς φοβισμένος, ἡ Λάμια μόνον κουρασμένη. Βρέθηκαν σ' ἕνα διάδρομο ἀσχετοχρίστο, ὅπου ἦταν πολλὲς μικρὲς πόρτες. Μιὰ ἔγραφε ἀπέξω: «Γραφεῖον». Κι' αὐτὴν ἀποφάσιζαν νὰ χτυπήσουν.

— "Εμπρός! ἀκούσθηκε ἀπὸ μέσα μιὰ ἄγρια φωνή.

Ἡ Λάμια ἀνοιξε, μπήκε μέσα καί, μὲ τὸ πῶ γλυκὸ χαμόγελο—πὸ δὲν ἦταν ὅμως παρὰ ἕνας ἀποτρόπαιος μορφασμὸς—προχώρησε πρὸς τὸν στρατιωτικὸ πὸ καθόταν μπροστὰ σ' ἕνα τραπέζι καὶ κοίταζε ὀχι πολὺ φιλικὰ ἐκείνους πὸ ἔρχονταν νὰ τοῦ χαλάσουν τὴν ἡσυχία.

— Πολύ, πολὺ καλημέρα σας, κύριε χωροφύλακα!

Σκυφτός, μαζεμένος, σὰν ἀγρίμι πιασμένο στὴν παγίδα, μπήκε καὶ στάθηκε πίσω ἀπ' τὴν μητέρα του κι' ὁ "Ασφαλαχτὸς.

Μὲ τὴν πρώτη ματιὰ πὸ τοῦ ἔριξε ὁ στρατιωτικὸς κατάλαβε μὲ τί ἄνθρωπο εἶχε νὰ κάνῃ.

— Τί ἀγαπᾶτε: ρώτησε ἀπότομα. Γελαστὴ πάντα, ἡ Λάμια τοῦ παρυσίασε τὸ περίφημο χαρτί.

— Λέει γιὰ τὸ παιδί πὸ μᾶς ἔκλεψαν, κύριε χωροφύλακα μου. Δικό μας παιδί, πὸ τώρα ὅμως τῶν ἄλλων. Ὁ κ. Εἰρηνοδίκης μᾶς τὸ παράδωσε, ὅπως ἔλεγε ἡ διαθήκη, γιὰ νὰ τὸ φυλάμει. Ἀλλὰ κακοὶ ἄνθρωποι μᾶς τῶκλεψαν. Κι' ἐρχόμαστε σὲ σας, γιὰ νὰ μᾶς βοηθήσετε νὰ τὸ ξαναπαρῶμε.

Ὁ στρατιωτικὸς διάβασε τὸ ἔγγραφο κι' ἄλλαξε κάπως γνώμη καὶ ἰδέα γιὰ τοὺς ἄνθρώπους πὸ εἶχε μπροστὰ του.

— Τί θέλετε λοιπὸν; τοὺς ρώτησε μὲ ἄλλο ὕφος τώρα.

— Νὰ κάμουμε, ὅτι μᾶς πῆτε τοῦ λόγου σας, ἀποκρίθηκε διπλωματικὰ ἡ Λάμια. Οἱ παιδοκλέφτες πὸ μᾶς ἔκλεψαν τὸ παιδί, ξέρουμε ποιοὶ εἶναι καὶ πὸ βρῖσκονται. Ἄν πᾶμε λιγάκι γρήγορα, θὰ τοὺς τσακώσουμε.

— Παιδοκλέφτες; ἔκαμε ὁ στρατιωτικὸς· αὐτὸ εἶναι σοβαρό. Δόστε μου τὰ χαρακτηριστικὰ τῶν ἀνθρώπων πὸ ὑποπτεύεστε. Ὀνομα, ἐπώνυμο, ἡλικία, φύλο, ἐπάγγελμα, ἐθνικότητα, κατοικία καὶ τόπο γεννήσεως!

Ποῦ νὰ τὰ ξέρῃ ὅλ' αὐτὰ ἡ Λάμια; Καὶ περιορίσθηκε νὰ δηλώσῃ τὸ μέρος ὅπου βρισκόνταν οἱ κακοποιοί, μὲ τὴν προσθήκη ὅτι ἀποτελοῦσαν «δολάκερη συμμορία».

— Συμμορία; ἔκαμε ὁ στρατιωτικὸς. Τότε πρέπει νὰ πάρω μαζί μου κι' ἕνα χωροφύλακα. Περιμένετε ἔξω.

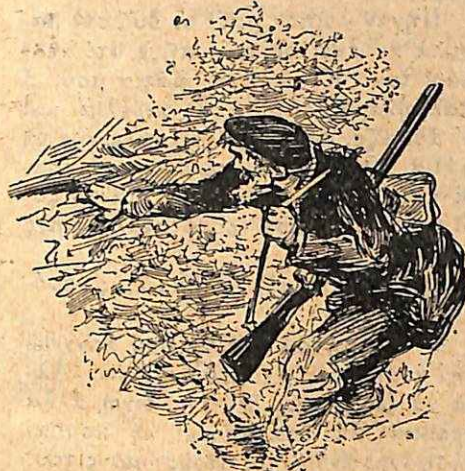
Ἡ Λάμια κι' ὁ "Ασφαλαχτὸς βγήκαν καὶ στάθηκαν ἀπέξω ἀπὸ τὴν πόρτα τοῦ δρόμου.

— Εἶδες λοιπὸν τί καλὰ πὸ μᾶς φέρθηκε ὁ χωροφύλακας; ἔλεγε ἡ γριά στὸ γιό της. Ὁ ἄνθρωπος εἶδε πὸς ἔχουμε δίκιο καὶ τώρα θὰ μᾶς τὸ δώσῃ. Τί φοβόσουν, κουτέ; Θὰ τὸ βροῦμε τὸ παλιόπαιδο, πάλι στὰ χέρια μας θὰ πέσῃ, καὶ νὰ ἰδῇς πὸ θὰ μᾶς δώσουν καὶ τὴν ἄδεια νὰ τὸ τιμωρήσουμε ὅπως τοῦ ἀξίζει. Γιατί πὸς στάθηκε νὰ τὸ πάρουν; Ἄν δὲν ἤθελε, θὰ φώναζε...

Ὁ "Ασφαλαχτὸς ἄρχισε νὰ ἡσυχαίνει.

Σὲ λίγο, ὁ ἀξιωματικὸς τῆς χωροφυλακῆς, μὲ τὴ σπάθα του καὶ μὲ τίς μπότες του, ἀρειμάνιος, φάνηκε ἔξω καθάλλα σ' ἕνα περήφανο ἄλογο. Ἐνας χωροφύλακας, καθάλλαρης κι' αὐτὸς καὶ σχεδὸν τὸ ἴδιο ἀρειμάνιος, τὸν ἀκολουθοῦσε.

— "Εμπρός, μάρς, φώναξε στοὺς

«Αὐτὸ μέρος ὁ "Ασφαλαχτὸς ἔψαχνε στὸ δάσος...» (Σελ. 589, στ. α')

χωριάτες, γνέφοντας νὰ τὸν ἀκολουθήσουν. Καὶ λιγάκι γρήγορα!

Ἡ σύσταση ἦταν περιττή. Ἡ Λάμια καὶ ὁ "Ασφαλαχτὸς ἄλλο δὲν ἤθελαν παρὰ νὰ φθάσουν τὸ γρηγορότερο στὸ σκοπὸ τους. Καὶ μ' ὅλη τους τὴν κούραση, ἄρχισαν νὰ τρέχουν πίσω ἀπὸ τοὺς καθάλλαρηδες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΕ'

"Ὅπως στὸ θέατρο...

"Ἰστερ' ἀπὸ δυὸ ὥρες, οἱ κηδεμόνες κι' οἱ χωροφύλακες ἔφτασαν μπροστὰ στὸ ξενοδοχείο, κι' οἱ καθάλλαρηδες πέψαν.

— Ποῦ εἶναι οἱ κλέφτες; ρώτησε ὁ ἀξιωματικὸς μὲ τὸ χέρι στὴ λαβὴ τοῦ σπαθιοῦ του.

Τὰ διαπεραστικὰ μάτια τῆς Λάμιας ἐξερευνοῦσαν τὴν περιοχή.

— Νὰ τους! φώναξε μὲ χαρά. Νὰ καὶ τὸ παιδί!... Εἶναι, γιέ μου, κι' ἐκεῖνος ὁ κρεμανταλὰς μὲ τὸ παλληκαράκι πὸ εἶδαμε κείνη τὴν ἡμέρα. Πιάστε τους, κύριε χωροφύλακα!

— Μιὰ στιγμὴ! ἔκαμε ὁ ἀξιωματικὸς κοιτάζοντας τίς σιλουέτες πὸ τοῦ ἔδειχνε ἡ χωριάτισσα. Σεῖς μᾶς εἶπατε γιὰ παιδοκλέφτες, ἀτσιγγανούς, ἀλῆτες καὶ δὲν ξέρω τί. Ἀλλ' αὐτοὶ πὸ μοῦ δείχνετε, δὲ μοιάζουν. Εἶναι ντυμένοι σὰν κύριοι καὶ σὰν κυρίες πὸ πρέπει νάχουν τὰ χαρτιά τους ἐν τάξει. Τί λές καὶ σύ, χωροφύλακα;

— "Ετσι λέω κι' ἐγώ, κ. ἀνθυπομάρχα! ἀποκρίθηκε ὁ χωροφύλακας.

— "Εκλεψαν τὸ παιδί, αὐτὸ ξέρω ἐγώ! φώναξε ἡ Λάμια. Τί κι' ἂν φοροῦν καλὰ ρούχα; Τὸ ράσο δὲν κἀνει τὸν παπὰ.

Ὁ ἀξιωματικὸς αὐτὸ δὲν τὸ βρήκε παράλογο. Πολλὲς φορές τὸ ἐξωτερικὸ ἀπατά...

— "Επιμένεις λοιπὸν στὰ λόγια σου καὶ στὴν καταγγελία σου; ρώτησε τὴ Λάμια.

— Ὁρκίζομαι στὸ Θεὸ καὶ στὴ ζωὴ τοῦ παιδιοῦ μου! φώναξε ἡ Λάμια μ' ἐπιστημότητα. Μοῦκλεψαν τὸ μικρὸ πὸ βλέπετε κεῖ-πέρα. Πιάστε τους!

— "Εμπρός λοιπὸν! ἔκαμε ὁ ἀξιωματικὸς, τραβώντας λίγο τὸ σπαθί του γιὰ νὰ ἰδῇ ἂν ἔδαινε εὐκολα.

Καὶ ξεκίνησε ἀκολουθούμενος πάντα ἀπὸ τὸν χωροφύλακα.

Ὁ "Ασφαλαχτὸς κι' ἡ Λάμια εἶχαν τρέξει μπροστὰ μὲ μεγάλες φωνές, ἔπεσαν μέσα στὸν ὄμιλο τῶν ἡθοποιῶν κ' ἔφεραν τὴν ἀναστάτωση ἐκείνη πὸ εἶδαμε.

Κατάλαβαν ἀμέσως, ἀπὸ τὴν στάση του καὶ τὸ ὕφος του, πὸς ὁ Τρινολὰ ἦταν ὁ ἀρχηγὸς τῆς συμμορίας, καὶ τοῦ ρίχτηκαν μὲ βρισιές:

— Παιδοκλέφτη! ληστή! κακοῦργε!

Ἀπειλούμενος ἀπὸ τὰ νύχια τῆς γριάς καὶ τοὺς γρόθους τοῦ γιου της, ὁ θιασάρχης χλώμιασε καὶ τᾶχασε. Γρήγορα ὅμως συνήλθε κι' ἄρχισε νὰ φωνάζῃ:

— Κύριε ἀνθυπομάρχα! ὑπερασπισθεῖτε τὸ ἀτομό μου! "Εχετε εὐθύνη καὶ ὑποχρέωση!... Τί θέλουν ἀπὸ μένα αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι; Ἄν ἔχουν καμμιὰ ἀπαίτηση, ἄς τὴν ποῦν. "Οχι βιαιοπραγίες καὶ χειροδικίες! Ποῦ εἶμαστε; πὸς ζοῦμε;

Κι' ὁ ἀξιωματικὸς ἦταν αὐτῆς τῆς γνώμης.

— "Ε, γριά! φτάνει!... Καὶ σύ, ἀνθρωπέ μου, ἡσύχασε!

Οἱ χωροφύλακες μπήκαν στὴ μέση κι' ὁ ἀμοιρὸς Τρινολὰ γλῶτωσε ἀπ' τοὺς μανιακοὺς ἐκείνους.

— Ποῦ εἶναι τὸ σῶμα τοῦ ἐγκλήματος; ρώτησε τότε ὁ ἀξιωματικὸς.

— Ποῖο σῶμα; ἔκαμε ἡ γριά μὲ ἀπορία.

— Τὸ παιδί πὸ σοῦκλεψαν!

— Νὰ το! εἶπε ἡ γριά δείχνοντας τὸν Ριρῆ, πὸ εἶχε παγώσει τὸν κακόμοιρο ἀπ' τὴν τρομάρα του.

Γιὰ φαντασθεῖτε νὰ ξαναδλεῖται ἐκεῖ τοὺς δημίους του, τοὺς δεσμοφύλακές του! Ὅτ' ἔδαιζε στὰ πόδια μόλις ἔκαναν νὰ τὸν πλησιάσουν. Ὁ

Μιστοῦ, μπροστὰ του, γαύγιζε μὲ θυμό.

Ἡ ὄψη τοῦ μικροῦ ὀρφανοῦ δὲν μποροῦσε παρὰ νὰ κινήσῃ τὸν οἶκτο τῶν ἡθοποιῶν. Πρὶν νὰ μάθουν ἀκόμη τί ἤθελαν οἱ ἄγριοι ἐκεῖνοι χωριάτες καὶ τί ρόλο εἶχαν παίξει στὴ ζωὴ τοῦ Ριρῆ, τοὺς ἔχαν ἀντιπαθήσει κι' ἦταν ἔτοιμοι νὰ πάρουν τὸ μέρος τοῦ παιδιοῦ. "Ετσι χωρίστηκαν σὲ δυὸ ἀντίθετα στρατόπεδα: ἀπὸ ἐδῶ ἡ Λάμια κι' ὁ "Ασφαλαχτὸς, ἀπὸ ἐκεῖ ὁ Τρινολὰ κι' οἱ ἡθοποιοὶ του, καὶ στὴ μέση οἱ χωροφύλακες.

Τὸ εἶδε αὐτὸ ἀμέσως ὁ Φιλμάκης καὶ χάρηκε πολὺ. "Εφτανε τώρα νὰ πῇ ἕνα λόγο, γιὰ νὰ νάναψ' ἡ φωτιὰ καὶ νὰ προκληθῇ στάση ἐναντίον τῆς ἐξουσίας πὸ ὑπερασπιζόταν τὴν ἀδικία.

Ἄπὸ ἐνστικτο, ὁ Ριρῆς γύρισε μιὰ στιγμὴ νὰ συναντήσῃ τὰ μάτια τοῦ νεαροῦ τοῦ προστάτη, νὰ πάρῃ θάρρος κι' ἐλπίδα. Ἀλλὰ πρὸς μεγάλη του ἀπελπισία δὲν τὸν εἶδε πουθενά. Ὁ Φιλμάκης κι' ὁ Γυριστὴς εἶχαν γίνεαι ἀφαντοί.

Ποῦ πῆγαν; Ἡ ἀπουσία τους βέβαια δὲν ἐσήμαινε πὸς ἄφιναν τὸ Ριρῆ στὴν τύχη του... Ἀλλὰ ὁ μικρὸς δὲν σκέφθηκε ἔτσι. Αὐτὸς ἔδλεπε τώρα πὸς εἶχε μείνει μόνος μπροστὰ σ' ἐκείνους πὸ εἶχαν ἔλθει νὰ τὸν πάρουν.

Ὅσο ἡ Ρόζα Μὼδ κι' οἱ ἄλλοι ἡθοποιοὶ δὲν ἔπαυαν νὰ γριοκοιτάζουν τοὺς χωριάτες. Μόνον ὁ Τρινολὰ φαινόταν ἀμφίβηλος. Ἰσως αὐτὸς θὰ προτιμοῦσε νὰ παραδώσῃ τὸ Ριρῆ—τὸ σῶμα τοῦ ἐγκλήματος—

— Τί τοὺς θέλουμε τοὺς χωροφύλακες; (Σελ. 589, στ. β')

γιὰ νὰ τελειώσῃ κι' αὐτὴ ἡ φασαρία.

— Σεῖς εἶστε ὁ ἀρχηγός; τὸν ρώτησε αὐστηρὰ ὁ ἀνθυπομάρχα.

— Μάλιστα, ἐγώ.

— Καὶ τί κάνετ' ἐδῶ, σὰς παρακαλῶ;

— Τὴ δουλειὰ μας, κύριε ἀνθυπομάρχα. Ἄν θέλετε τὰ χαρτιά μου,

σας τὰ δείχνω. Θὰ τὰ βρῆτε πολὺ ταχτικά! Μὲ τὴν ἄδεια τῶν ἀρχῶν ἐξασκούμε τὸ ἐπ'ἀγγέλμα μας. Ἐργαζόμαστε γιὰ λογαριασμὸ μιᾶς κινηματογραφικῆς ἐταιρείας. Μὲ ἄλλους λόγους γυρίζουμε ἕνα φίλμ. Γνωρίζετε τί θὰ πῇ αὐτό;

— Γνωρίζω ὅ, τι πρέπει νὰ γνωρίζω! ἀποκρίθηκε μὲ ἀξιοπρέπεια ὁ ἀξιωματικός. Δὲν θὰ μὲ τυλίξετε μὲ λόγια. Ἐδῶ σὰς καταγγέλλουν πὼς κλέψατε ἕνα παιδί...

— Ἐγὼ; διαμαρτυρήθηκε μὲ κάποια ταραχὴ ὁ Τρινολά. Ἐγὼ ἔκλεψα παιδί;

— Ἐσεῖς ἢ ἄλλος, ἀδιάφορο! τὸν ἔκοψε ὁ ἀξιωματικός. Ὑπάρχει ἐδῶ κλεμμένο παιδί ἢ ὄχι; Ποιανοῦ εἶναι κεῖνο-κεῖ τὸ μικρό;

— Δικό μας! δικό μας! φώναξαν μαζί οἱ δυὸ χωριάτες.

— Ἀκοῦστε; Τί ἔχετε ν' ἀποκριθῆτε σ' αὐτό;

— Δὲν ἀρνούμαι...

— Ὅστε ὁμολογεῖτε;

— Δηλαδή... εἰμαι ἔτοιμος νὰ δώσω πίσω αὐτὸ τὸ παιδί, ἐδήλωσε καταφοδισμένος ὁ Τρινολά. Κι' ἀναλαμβάνω μάλιστα νὰ τιμωρήσω τὸν ἔνοχο αὐστηρά... Ποῦ εἶναι τὸ παλιόπαιδο;... Ἐνας ἀπὸ τοὺς ἡθοποιούς μου, κύριε ἀνθυπομοίραρχε, ἀνήλικος, τόκαμε ἔτσι... γι' ἀστεῖο ἔχει ἀξία ὅμως!

— Ἀδιαφορῶ γιὰ τὴν ἀξία τῶν ἡθοποιῶν σας, κύριε, καὶ τῶν ἀνηλίκων καὶ τῶν ἐνηλίκων! φώναξε ὁ ἀξιωματικός. Χωροφύλακα, δέσ' του τὰ χέρια!

Τί; θὰ τοῦδαζαν χειροπέδη; θὰ τὸν ἐπαιρναν στὴ φυλακή; Ὁ, δυστυχία! Καὶ τί θάλεγε ἡ κυρία Ἀνελώνη;

Κι' ὅλη αὐτὴ ἡ καταστροφὴ ἔξαιτίας τοῦ παλιο-Φιλμάκη!...

— Κύριε ἀνθυπομοίραρχε, διαμαρτύρομαι! Δὲν συλλαμβάνουν ἔτσι ἐντίμους ἀνθρώπους!... Ἐδῶ εἶναι... παρεξήγηση! Ἄν ὁ μικρὸς μας ἡθοποιὸς ἔκαμε σὰν παιδί ἐν' ἀστεῖο, εἶμαι πρόθυμος νὰ τὸ ἐπανορθώσω.

— Αὐτὸ θὰ τὰ πῆτε στὸ δικαστήριο, τὸν ἔκοψε ὁ ἀξιωματικός.

— Ναι, ναι! φώναξαν οἱ χωριάτες. Στὴ φυλακὴ πρώτα! Κι' αὐτὸς κι' ὅλη του ἡ συμμορία!

— Μὰ σὰς παρακαλῶ! φώναξε πιδ ἔντονα ὁ Τρινολά. Θὰ μᾶς πᾶτε στὴ φυλακὴ καὶ στὸ δικαστήριο γιὰ τόσο πρᾶγμα; Ἀφοῦ σὰς λέω...

Καὶ κόπηκε. Ἄλλ' αὐτὴ τὴ φορὰ ὄχι ἀπὸ τὸν ἀξιωματικό. Εἶχε ἰδεῖ ἄξαφνα τὸ Φιλμάκη, ποὺ ξαναγύρισε μυστηριωδῶς ὅπως εἶχ' ἐξαφανισθεῖ, καὶ ἀφοῦ ἔγνεψε στοὺς ἡθοποιούς, ἔ-

τοιμούς νὰ ἐξεγερθοῦν, νὰ καθήσουν ἡσυχοί, ἔγνεφε τώρα καὶ στὸν Τρινολὰ νὰ μὴν ἐπιμεῖνῃ.

— Ὅπως θέλετε, ψιθύρισε αὐτός.

Κι' ἀσυναίσθητα πλησίασε τὸ Φιλμάκη. Ὁ ἀξιωματικός γύρισε στοὺς χωριάτες.

— Μπορεῖτε νὰ πάρετε τὸ παιδί σας, τοὺς εἶπε· τοὺς ἄλλους θὰ τοὺς πάρουμε μέσα.

Ὁ Ἀσφαλαχτὸς κι' ἡ Λάμια δὲν περίμεναν νὰ τοὺς τὸ ξαναπῇ. Κι' ὁρμησαν νὰρπάξουν τὸ Ριρή. Αὐτὸς πρόφτασε νὰ κρυφτῇ πίσω ἀπὸ τὴ Ρόζα Μώβ, κι' ἀμέσως ξαφνικά, τὸ θαλε στὰ πόδια.

(Ἀκολουθεῖ) ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΚΟΜΜΑΤΙΑ ΓΙΑ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΑ ΠΑΙΔΙΑ

ΕΠΙΣΤΡΟΦΕΣ

Ὅταν ἐπιστρέψω σ' ἕναν τόπο ποὺ εἶχα ζήσει ἄλλοτε σ' αὐτόν, δοκιμάζω μιὰ παράξενη κι' ἀσύγκριτη χαρὰ: Τὴ χαρὰ τοῦ γυρισμοῦ. Ἐρερετε τί θὰ πῇ αὐτό; Εἶναι σὰ νὰ ξεφυλλίζετε τίς σελίδες κάποιου παλιοῦ βιβλίου ποὺ σὰς εἶχε κάποτε ρογήτῃ με τίς ἐξαισιεῖς ἱστορίες του καὶ τὸ λογαριάζατε χαμένο γιὰ πάντα. Εἶναι σὰ νὰ ξαναγυρίζετε τὸ χρόνο σὲ γινώριμες κι' ἀγαπητὲς στιγμές, ποὺ λέγατε μὲ πίκρα πὼς δὲ θὰ ξαναζήσετε ποτὲ πιά. Εἶναι σὰ νὰ χεστε γιὰ λίγο καὶ σεῖς νικήσει τὸ πεπρωμένο σας. Νὰ νικήση τὸ πεπρωμένο σου: Τί μεγάλο πρᾶγμα ἀλήθεια! Κι' ὅμως αὐτὸ τὸ συναίσθημα δοκιμάζω μὲ κρυφὴ χαρὰ, κάθε φορὰ πὺ ἐπαιρνα τὸ δρόμο τῆς ἐπιστροφῆς. Κάτι τραγουδοῦσε μέσα μου νοσταλγικά: Τραῖνα ποὺ με ταξιδέψατε σ' ὥρατες μακρινὲς πολιτείες, ξαναπάρτε με πάλι μιὰν αὐγὴ στὰ γινώριμά σας βαγόνια. Θάλασσες ποὺ λικνίσατε τὰ ὄνειρά μου, δεχθῆτε με πάλι στὸ ὑγρὸ σας στοιχεῖο, δροσίστε τὸ μέτωπό μου ποὺ καίει, σὰν ἕνα μνητρικὸ χέρι στὸ κρεβάτι τῆς ἀρρώστειας.

«Κάτι ἀκαταπράυντο κι' ἀκόρεστο εἶναι μέσα μου· κι' αὐτὸ θέλει νὰ φωνάξῃ».

Καὶ νὰ μιὰ μέρᾳ κάτω ἀπ' τοὺς ἰδίους γινώριμους οὐρανούς, μὲ ὀδηγητὴ τὴ νοσταλγία, νὰ θέλω νὰ ξαναζήσω τὴν περασμένη ζωὴ. Κι' ἦταν σὰν τίποτα νὰ μὴν εἶχε ἀλλάξει γύρω μου. Τί θὰ μπορούσε λοιπὸν νὰ θολώσῃ τὸν οὐρανὸ τῆς χαρᾶς μου; Μὰ στὸ βυθὸ τῶν στοχασμῶν μου, σὰν κατακάθι, καταστάλαζε πάντα ἡ πίκρα τῆς ἀλλαγῆς ποὺ ἐνοίωθα μέσα μου.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΜΑΡΙΝΑΚΗΣ

ΤΟ ΘΑΥΜΑΣΤΟ ΚΑΡΑΒΙ

(Σικελικὸ παραμῦθι)

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγ. καὶ τέλος —

— Εἶσαι ἀξίος νὰ πῆς σὲ μιὰ μέρα τὸ μισὸ κρασί τοῦ βασιλιά;

— Μονάχα τὸ μισό; Ὀλο τὸ πίνω καὶ δὲν μὲ φτάνει κιόλας, λέει ἐκεῖνος.

Πῆγαν λοιπὸν μαζί οἱ δυὸ στὸ βασιλιά κι' ἐκεῖνος τοὺς πῆγε στὸ κελλάρι του. Κι' ἀνοίγει, μάτια μου, ὁ παλληκαρᾶς αὐτὸς τὰ βαρέλια καὶ τ' ἀδειάζει ὥσπου νάνοικολεῖσιν τὰ μάτια σου. Καὶ σὰν τέλειωσε τὸ κρασί ἤπιε καὶ τὸ λάδι, ἤπιε καὶ τὸ ξύδι καὶ δὲν ἄφησε οὔτε σταλιά μὲς στὸ κελλάρι.

Σὰν τὸ εἶδε αὐτὸ ὁ βασιλεὺς, τρόμαξε.

— Δὲν μπορῶ πιά νὰ σοῦ ἀρνηθῶ τὴν κόρη μου, λέει τοῦ παιδιοῦ. Ἀλλὰ νὰ ξέρης πὼς δὲν τῆς δίνω ἄλλα προικιά ἀπ' ὅσα μπορεῖ νὰ κουβαλήσῃ ἕνας ἀνθρώπος στοὺς ὤμους του.

— Βασιλιά μου πολυχρονεμένη, λέει τὸ παιδί. ὅσο δυνατὸς καὶ νᾶναι ἕνας ἀνθρώπος πάνω ἀπὸ πενήντα ἑκατὸ ὀκάδες δὲν μπορεῖ νὰ σηκώσῃ. Ταίριαζει μιὰ τέτοια προῖκα σὲ βασιλοπούλα.

— Ἐγὼ τὴν δίνω, λέει ὁ βασιλιάς. Ἄν θέλῃς πᾶρ' τὴν, ἂν δὲν θέλῃς μὴν τὴν παίρνεις.

Πάει τὸ παιδί στὸν Ἅγιο Ἰωσήφ καταπικραμένο.

Ὁ βασιλιάς, τοῦ λέει, δὲν δίνει στὴν κόρη του περισσότερη προῖκα ἀπ' ὅση μπορεῖ νὰ σηκώσῃ ἕνας ἀνθρώπος στὴν πλάτη του. Ἐγὼ ξόδεψα ὅλη μου τὴν περιουσία γιὰ νὰ κίνω αὐτὸ τὸ καράβι. Πὼς θὰ γυρίσω τώρα στὸν τόπο μου φτωχός; Πὼς θὰ θρέψω τὴ γυναῖκα μου καὶ τ' ἀδελφία μου;

— Μὴν εἰσαι κουτός, τοῦ λέει ὁ Ἅγιος Ἰωσήφ. Πάρε μαζί σου καὶ ἕνον ποὺ κουβαλοῦσε τὸ δάσος στὴ ράχη του.

Χάρηκε τὸ παιδί σὰν τ' ἄκουσε αὐτὸ καὶ πῆρε μαζί του ἐκεῖνον τὸν δυνατόν, καὶ στὸ δρόμο τοῦ ἔλεγε:

— Πάρε, ὅσα περισσότερα μπορεῖς. Ἄν μπορῇς ν' ἀδειάσῃς κι' ὁλόκληρο τὸ παλάτι.

Παρουσιάζεται λοιπὸν στὸ βασιλιά καὶ τοῦ λέει:

— Βασιλιά μου, νὰ ὁ χαμᾶλης ποὺ θὰ κουβαλήσῃ τὰ προικιά.

— Ὅριστε, λέει ὁ βασιλιάς, διάλεξε ὅ, τι σοῦ ἀρέσει καὶ πάρε το.

Ἀνοίγει ἕνα σακκούλι ὁ χαμᾶλης κι' ἀρχίζει νὰ βάλλῃ μέσα ὅ, τι ἔφτανε τὸ χέρι του: Καρέκλες, τραπέζια, σερβίτσια, ἀσημικά, ντουλάπια,

πολύελαιους, ὡς καὶ τὴ χρυσὴ κορώνα τοῦ βασιλιά ἔδγαλε ἀπ' τὸ κεφάλι του, κι' ὅταν πιά ἄδειασε ὅλο τὸ παλάτι καὶ δὲν ἄφησε οὔτε καρφίτσα, ἔδγαλε καὶ τὴν ὀλόχρυση πόρτα ἀπὸ τίς ριζέδες τῆς καὶ τὴν φόρτωσε κι' αὐτὴν στὸν ὦμο του. Καὶ τράβηξε ἴσια καὶ τὰ πῆγε τὰ πρᾶγματα στὸ καράβι, καὶ πῆρε καὶ τὸ παιδί τὴ βασιλοπούλα καὶ ἀνοῖξαν τὰ πανιά καὶ ἔδωσαν δρόμο. Ὁ βασιλιάς ὅμως θύμωσε πολὺ σὰν εἶδε πὼς τοῦ ξεσήκωσαν ὅλο τὸ παλάτι του καὶ μάζεψε ὅλα τὰ καράβια του καὶ φώναξε ὅλο τὸ στρατό του καὶ τοὺς πρόσταξε νὰ κυνηγήσουν τὸ καράβι τοῦ παιδιοῦ στὴ στεριά καὶ στὴ θάλασσα καὶ νὰ τοῦ φέρουν πίσω τοὺς θησαυρούς του.

Ἐκεῖ λοιπὸν ποὺ ταξίδευε τὸ παιδί, γυρίζει καὶ βλέπει τὰ καράβια τοῦ βασιλιά ποὺ κόντευαν νὰ τοὺς φθάσουν.

— Παιπούλη, φωνάζει στὸν Ἅγιο Ἰωσήφ, ἕνα σωρὸ καράβια μᾶς ἔχουν πάρει τὸ κατόπι καὶ κοντεύουν νὰ μᾶς φτάσουν. Πὼς θὰ γλυτώσουμε τώρα;

— Πὲς σ' ἐκεῖνον ποὺ μάζευε τὴν καταχνιά ν' ἀνοίξῃ τὸ σακκί του, λέει ὁ Ἅγιος Ἰωσήφ.

Παρακάλεσε λοιπὸν τὸ παιδί ἐκεῖνον ποὺ μάζευε τὴν καταχνιά κι' ἀνοίξε τὸ σακκί του καὶ στὴ στιγμή ἀπλώθηκε γύρω τοὺς μιὰ ὀμίχλη τόσο πηχτὴ ποὺ δὲν ἔβλεπε κανεὶς τὴ μύτη του. Κι' οἱ στρατιῶτες τοῦ βασιλιά ἔχασαν τὸ καράβι ἀπὸ μπροστὰ ἀπ' τὴ μύτη τοὺς καὶ γύρισαν πίσω στὸν ἀφέντη τοὺς ντροπιασμένοι. Τὸ καράβι ὅμως μὲ τὴ βοήθεια τοῦ Ἁγίου Ἰωσήφ τράβηξε ἀνεγὼς χλητὸ τὸ δρόμο του πάνω ἀπὸ τὴ στεριά κι' ἀπὸ τὴ θάλασσα κι' ἔφτασε μὲ τὸ καλὸ στὸν τόπο τοῦ παιδιοῦ.

— Τώρα, τοῦ λέει ὁ Ἅγιος Ἰωσήφ, ἐγὼρίζεις πῶς σπῆτι σου καὶ ἐπέτυχες αὐτὸ ποὺ ἐπιθυμοῦσες. Ἦρθε λοιπὸν ἡ ὥρα νὰ κἀνης ἐκεῖνο ποὺ μοῦ ἔταξες καὶ νὰ μοῦ δώσης τὰ μισὰ ἀπ' ὅλα τὰγαθά σου.

— Καὶ βέβαια, εἶπε τὸ παιδί, αὐτὸ θὰ τὸ κάνω.

Πῆρε λοιπὸν ὅλους τοὺς θησαυρούς καὶ τοὺς χώρισε σὲ δυὸ ἴσα μερικὰ. Στὸ τέλος δὲν ἀπόμεινε παρὰ μονάχα ἡ βασιλικὴ κορώνα. Ἐδγαλε τότε τὸ παιδί τὸ σπαθί του καὶ τὴν χώρισε κι' αὐτὴν στὴ μέση κι' ἔδωσε τὴ μισὴ στὸν Ἅγιο Ἰωσήφ.

— Νά, παιπούλη, εἶπε, τώρα τὰ χώρισα ὅλα καὶ δὲν μένει πιά τίποτε γιὰ νὰ μοιράσουμε.

— Πὼς δὲν μένει τίποτε; ἔκανε

ὁ Ἅγιος Ἰωσήφ. Τὸ καλύτερο τὸ ἔχασες.

— Τὸ καλύτερο; εἶπε τὸ παιδί. Ποῦ εἶναι το; Ἐγὼ δὲν βλέπω τίποτε ποὺ νὰ μὴν τὸ ἔχουμε μοιρασμένο.

— Ἀμ' ἡ βασιλοπούλα; ἔκαμε ὁ Ἅγιος Ἰωσήφ. Δὲν μοῦ ὑποσχέθηκες ὅτι θὰ μοιραζόμαστε ὅλα ὅσα θὰ σοῦδινε ὁ βασιλιάς.

Τὸ καὶμένο τὸ παιδί λυπήθηκε κατὰκαρδὰ σὰν ἄκουσε αὐτὰ τὰ λόγια, γιὰτὶ τὴν ἀγαποῦσε πολὺ τὴ βασιλοπούλα. Σὰν εἶδε τότε ὁ Ἅγιος Ἰωσήφ τὴν τίμια καρδιά του, τοῦ κράτησε τὸ χέρι καὶ τοῦ εἶπε:

— Βάλε τὸ σπαθί στὸ θηκάρι του καὶ κράτησε δική σου τὴ βασιλοπούλα καὶ κράτησε κι' ὅλους τοὺς θησαυροὺς δικούς σου. Ἐγὼ εἶμαι ὁ Ἅγιος Ἰωσήφ καὶ δὲν χρειάζομαι τίποτε ἀπ' αὐτά. Σὲ βοήθησα γιὰτὶ εἶδα πόσο ἀγαθὴ καὶ θεοφοβούμενη καρδιά ἔχεις. Ἄν τύχη καὶ βρεθῇς σὲ ἀνάγκη, ζήτησε τὴν βοήθειά μου κι' ἐγὼ θὰ βρίσκομαι πάντα κοντὰ σου.

Μ' αὐτὰ τὰ λόγια τοὺς εὐλόγησε καὶ χάθηκε ἀπὸ μπρὸς τοὺς. Καὶ τὸ παιδί παντρεύτηκε τὴν ὡραία βασιλοπούλα καὶ πῆρε καὶ τοὺς ἀδελφούς του κοντὰ του, εἰμῖνε ὅμως πάντα ἀφοσιωμένος στὸν Ἅγιο Ἰωσήφ καὶ τοῦ ἀναθε νύχτα καὶ μέρα τὸ καντήλι του μπροστὰ στὸ εἰκόνημά του.

(Μετάφραση)

ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

ΟΙ ΠΡΩΤΕΣ ΑΝΗΣΥΧΙΕΣ

Ὁ μεγάλος, ὁ ἀντρας πιά, σταμάταε μιὰ στιγμὴ γιὰ νὰ δῇ τοὺς μικρούς. Τὸ κεφάλι, ποὺ πηγαίνει πάντα σκυφτό, στρέφει γιὰ νὰ καμώσῃ τὰμέρινα προσωπάκια, τὰ φελὴ βλέμματα, τὰθῶα χαμόγελα, τίς τραγουδιστὲς φλυαρίες, τὰνυπόκριτα βήματα. Καὶ τὸ μέτωπο τοῦ μεγάλου χάνει γιὰ λίγο τίς ρυτίδες του, γιὰ νὰ γίνῃ ἡ ἀντανάκλαση τῆς χαρᾶς τῶν μικρῶν.

Ποῦ πᾶνε οἱ μικροί; Τί θὰ βροῦνε ἐκεῖ, ποὺ τοὺς πᾶνε τὰ βήματά τους; Ὁ βροῦνε μὴν ἔδρα κι' ἕνα δάσκαλο, ποὺ ὅταν εἶναι ἀπαχτοὶ τοὺς μαλώνει, μὰ ὅταν εἶναι φρόνιμοι τοὺς ἀγαπάει καὶ τοὺς λέει ὁμορφες ἱστορίες, ἐνῶ πολλὰς φορὰς παίρνει μέρος καὶ στὰ ποικιλίδια τοὺς θὰ βροῦνε ἀκόμα τὰ θρανία ποὺ ἀφῆσαν, κατὶ χρωματιστὲς εἰκόνες ποὺ κρέμονται στοὺς τοίχους, κατὶ χάρτες καὶ μιὰ καινούργια κιμωλία στὸ μαυροπίνακα.

Εἶναι ὅμως καὶ ἄλλοι ἀπ' αὐτοὺς

τοὺς μικρούς, ποὺ δὲν ἔχουνε δεῖ ὡς τώρα τίποτα ἀπ' αὐτά. Αὐτοὶ εἶναι οἱ πιδ μικροὶ ἀπ' ὅλους τοὺς μικρούς, κι' οἱ σάκκες ποὺ εἶναι κρεμασμένες ἀπ' τοὺς ὤμους τοὺς, εἶναι ὀλοκαίνουργες. Κρατοῦν ἀκόμα μιὰ πλάκα στὸ χέρι, κι' ἀπ' αὐτὴ τὴν πλάκα κρέμονται ἕνα κοντούλι κι' ἕνα σφουγγαράκι. Ἀλλὰ τρέμει τὸ χεράκι τοὺς ποὺ τὴν κρατάει ὅπως τρέμει κι' ἡ τρυφερὴ τους καρδούλα. Δὲν εἶδαν ἀκόμα τὸ δάσκαλο αὐτοὶ οἱ μικροί, δὲν ἔχουν ἀντικρύσει τὸ μαυροπίνακα, ἀκοῦνε πὼς θὰ τοὺς βάλουν νὰ καθήσουν σὲ θρανία κι' ἡ φαντασία τοὺς δὲν τοὺς βοηθεῖ νὰ σχηματίσουν μιὰν ἰδέα γι' αὐτὰ τὰ θρανία τοὺς μικροῦλῃδες. Κι' ὅμως, δὲν εἶναι μόνο αὐτά, εἶναι καὶ τὸ ἀριθμητήριο ποὺ τοὺς περιμένει, μὲ τίς πελώριες του ξύλινες χάντρες, ποὺ ὅταν τίς μετακινεῖ κανεὶς, ὁ κρότος τοὺς θυμίζει τὸν κρότο, ποὺ κἀναι τὸ κομπολόι τοῦ παππούλη, ὅταν τὸ παίζει τὸ βράδυ, καθὼς ξεκουράζεται στὴν πολυθρόνα φορώντας τίς παντόφλες του.

Κι' ὁ μεγάλος, ὁ ἀντρας πιά, καθὼς βλέπει αὐτοὺς τοὺς μικροῦλῃδες, ποὺ δὲν εἶδαν ἀκόμα τὸ δάσκαλο καὶ ποὺ δὲν ἔχουν ἀντικρύσει τὸ μαυροπίνακα, τὰ θρανία καὶ τὰριθμητήριο, νὰ κοντοστέκουν κάθε λίγο καὶ νὰ γυρίζουν, σὰ νὰ φαντάζονται πὼς θὰ δοῦνε τὸ σπῆτι τοὺς μὲ τὴ μαμμά στὸ κατῶφλι του, ποὺ χάθηκε πιά ἀπ' τὰ μάτια τοὺς, χαμογελάει. Γιὰτὶ κατὶ μέσα τοῦ τοῦ λέει νὰ πᾶν κοντὰ τοὺς, νὰ τοὺς πῇ πὼς δὲν πρέπει νὰ τρέμῃ τόσο πολὺ ἡ καρδούλα τοὺς. Γιὰτὶ στὴν τάξη, ὅπου θὰ τοὺς βάλουν νὰ καθήσουν σὲ θρανία, ἂν θὰντικρύσουν τὸ μαυροπίνακα καὶ τὰριθμητήριο, ὅμως, πάνω ἀπ' τὴν ἔδρα, ἂν ὑψώσουν τὰ ματάκια τοὺς, θὰ ἰδοῦνε νὰ τοὺς κοιτάξῃ μὲ καλωσύνη μιὰ Παναγίτσα, ποὺ θὰ κρατᾷ στὴν ἀγκυλιά τῆς τὸ Χριστούλη, σὰ νὰ τοὺς λέῃ: «Μὴ φοβάστε. Ὁ δάσκαλός σας εἶναι καλός».

Κ. Π. ΛΕΥΚΑΔΙΤΗΣ

ΙΠΠΟΣ ΚΑΙ ΙΠΠΟΚΟΜΟΣ

Ἀλογοπόρφος ἔκλεβε τ' ἀλόγου τὸ κρεβάτι. Μὰ τᾶλογο τὸ ἔστρωσε, τὸ χτένισε μὲ χάρη. Κι' εἶπε κι' ἐκεῖνο κάποτε: «Ἄν θές νὰ μ' ὁμορφύνῃς, γιὰτὶ μοῦ κλέβεις τὴν τροφή καὶ δὲν μοῦ τὴν ἀφίνεις!» (Κατὰ τὸν Αἰσώπου)

ΤΟΥΤΑ ΠΑΡΑΧΡΟΝΟΠΟΥΛΟΥ

ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟ ΚΑΙ ΖΗΤΙΑΝΟΠΟΥΛΟ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ὑπὸ MARK TWAIN

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

— Ναί. "Ε, τότε ξέρω ποῦ εἶναι αὐτὴ ἡ μεγάλη σφραγίδα τοῦ κράτους ποῦ τὴν ψάχνετε καὶ τὴν γυρεύατε σ' ὅλο τὸ παλάτι. "Αν μοῦ τὴν εἴχατε περιγράψει πρωτότερα, θὰ σὰς τὴν εἶχα δώσει τώρα καὶ τρεῖς βδομάδες. Ξέρω πολὺ καλὰ ποῦ βρίσκεται — ἂν καὶ δὲν τὴν ἔχω βάλει ἐγὼ σ' αὐτὸ τὸ μέρος — τουλάχιστον δὲν τὴν πρωτόβαλα ἐγώ.

— Καὶ ποῖος τὴν πρωτόβαλε ἐκεῖ, κύριέ μου; ρώτησε ὁ λόρδος — προστάτης.

— Αὐτὸς ποῦ στέκεται ἐδῶ: ὁ νόμιμος βασιλιάς τῆς Ἀγγλίας. Καὶ πρέπει νὰ σὰς τὸ πῇ ὁ ἴδιος ποῦ βρίσκεται, γιατί τότε θὰ πιστέψετε ὅτι δὲν τοῦ τὸ ἔχει πεῖ κανεὶς καὶ τὸ ξέρει ἀπὸ μόνος του. Θυμίσου το, βασιλιά μου, ψάξε μέσα στὸ μυαλό, ἦταν τὸ τελευταῖο, τὸ ἐντελὲς τελευταῖο πράγμα ποῦ ἔκανες κείνη τὴν ἡμέρα ἀφοῦ ἄλλαξες τὰ ρούχα σου μὲ τὰ δικά μου, προτοῦ νὰ βγῆς ἀπὸ τὸ γραφεῖο σου γιὰ νὰ πᾶς νὰ τιμωρήσῃς τὸν φρουρὸ ποῦ μὲ εἶχε κακομεταχειρισθεῖ.

Βαθειὰ σιωπὴ ἐπακολούθησε ποῦ δὲν τὴν διέκοπτε οὔτε ἡ παραμικρὴ κίνηση, οὔτε ὁ ἐλάχιστος ψιθυρὸς. "Ολονὼν τὰ μάτια ἦταν καρφωμένα πάνω στὸ κουρελοντυμένο παιδί, ποῦ μὲ σκυφτὸ τὸ κεφάλι καὶ μὲ ζωηρό μέτωπο ἔψαχνε στὴ μνήμη του γιὰ νὰ βρῇ ἀνάμεσα σ' ἕνα πληθὺς ἄλλες ἀχρηστες ἀναμνήσεις ἕνα καὶ μόνο ἐλάχιστο ἀλλὰ καὶ τόσο σημαντικὸ πρᾶγμα ποῦ ἂν τῷ ἔδωκε θὰ κέρδιζε τὸ θρόνο του, κι' ἂν δὲν μπορούσε νὰ τὸ θυμηθῇ θὰ καταδικάζονταν γιὰ θάνατον τὴν ζωὴν στὴ φτώχεια καὶ στὴ δυστυχία.

Τὸ ἕνα δευτερόλεπτο ἀκολουθοῦσε τὸ ἄλλο, τὰ δευτερόλεπτα γίνονταν λεπτά, τὸ ἀγόρι ἐξακολουθοῦσε νὰ συλλογιέται καὶ νὰ μὴν κἀνῃ τὴν παραμικρὴ κίνηση. Στὸ τέλος ἀναστέναξε βαθειά, κούνησε ἀργὰ τὸ κεφάλι του καὶ εἶπε μὲ χεῖλη ποῦ ἔτρεμαν καὶ μὲ ἄτονη φωνή:

— Θυμάμαι καθαρά ὅλα ὅσα ἐγὼ νὰν αὐτὸ τὸ πρωῒν. "Αλλ' ἡ σφραγίδα τοῦ κράτους δὲν ἔχει τίποτα νὰ κἀνῃ μ' αὐτά.

Σταμάτησε μιὰ στιγμή, κοίταξε γύρω του κι' εἶπε μὲ ἥρεμη ἀξιοπρέπεια:

— Μυλόρδοι καὶ κύριοι, ἂν θέλετε νὰ στερήσετε τὸν νόμιμο βασιλιά

σας ἀπ' τὰ δικαιώματά του γιατί δὲν μπορεῖ νὰ σὰς παρουσιάσῃ αὐτὴ τὴν ἀπόδειξη, τότε δὲν ἔχω κανένα μέσον γιὰ νὰ υπερασπισθῶ τὸν ἑαυτό μου. "Αλλά...

— "Ω, θὰ ἦταν τρέλλα, θὰ ἦταν μεγάλη ἀνοησία, βασιλιά μου! φώναξε ὁ Τόμ Κάντυ μὲ φρίκη. Περίμενε μιὰ στιγμή! Θυμήσου καλά. Μὴν ἀπελπίζεσαι! Πρόσεξε σ' αὐτὰ ποῦ θὰ σοῦ πῶ. Παρακολούθησε καλὰ τὰ λόγια μου. Θὰ σοῦ θυμίσω πάλι ἐκεῖνο τὸ πρωῒν σὲ ὅλες τοὺς λεπτομέρειες μιὰ πρὸς μιὰ: Θυμόμαστε ποῦ κουθεντιάζαμε. Σὰς διηγόμουν γιὰ τὶς ἀδελφές μου, τὴ Νάν καὶ τὴν Μπέττυ. — Ἄ, τώρα τίς θυμόμαστε! — καὶ γιὰ τὴ γριά κυρούλα μου καὶ γιὰ τὰ παιγνίδια μας στὸ Σκουπιδαριό, νὰ ποῦ τὰ θυμόμαστε κι' αὐτὰ τώρα. — Πολὺ ὥραϊα, ἀκολουθήστε με παρακάτω, θὰ σὰς τὰ θυμίσω ὅλα. Μοῦ δώσατε νὰ φάω καὶ νὰ πιῶ καὶ μὲ βασιλικὴ μεγαλοψυχία ἐβγάλατε ἔξω τοὺς ὑπηρετές γιὰ νὰ μὴν κοροϊδεύουν τοὺς ἀδέξιους τρόπους μου.

"Ο Τόμ διηγόταν ὅλες αὐτὲς τίς λεπτομέρειες μὲ τὸν φυσικώτερο τόνο καὶ τὸ ἄλλο παιδί κουνούσε καταφατικὰ τὸ κεφάλι του. Οἱ αὐλικοὶ κι' ὅλοι ὅσοι βρίσκονταν ἐκεῖ γύρω ἄκουγαν μὲ τὸ στόμα ἀνοιχτὸ ἀπὸ τὴν ἐκπληξή. "Η ἱστορία δὴλ αὐτὴ φαινόταν ἀληθινή. Μὰ πῶς ἔγινε δυνατόν ἕνα βασιλόπουλο κι' ἕνα ζητιανόπουλο νὰ βρεθοῦν μαζὶ καὶ νὰ κάνουν μάλιστα παρέα; Ποτὲ δὲν εἶχε ξυναπαρουσιαστῇ ἕνα παρόμοιο περιστατικόν.

— Μετὰ ἀπ' αὐτὸ ἀλλάξαμε τὰ ρούχα μας, ἐξακολούθησε ὁ Τόμ, καὶ πήγαμε νὰ κοιταχτοῦμε στὸν καθρέφτη. Καὶ τόσο πολὺ μοιάζαμε μεταξὺ μας ὥστε εἶπαμε κι' οἱ δύο πῶς ἂν μᾶς ἔδωκε κανεὶς θὰ μπορούσε νὰ νομίσῃ ὅτι δὲν ἔγινε καμμιὰ ἀλλαγὴ — κι' αὐτὸ τὸ θυμόμαστε, ἔ; Τότε ἡ Μεγαλειότης σας εἶδε πῶς ὁ φρουρὸς μοῦ εἶχε χτυπήσει τὸ χέρι μου αὐτὸ ἐδῶ κι' ἀκόμη καὶ τώρα δυσκολεύομαι νὰ γράψω, τὰ δάχτυλά μου δὲν μπορῶ νὰ τὰ λυγίσω. Καὶ τότε πεταχτήκατε ἀπὸ τὸ κῆθισμά σας καὶ μοῦ ὀρκιστήκατε πῶς θὰ τιμωρούσατε αὐστηρὰ τὸν στρατιώτη καὶ τρέξατε στὴν πόρτα. Γιὰ νὰ φτάσετε ὅμως στὴν πόρτα ἔπρεπε πρῶτα νὰ περάσετε μπροστὰ ἀπ' τὸ τραπέζι. Αὐτὸ τὸ πρᾶγμα

ποῦ ἐσεῖς λέτε σφραγίδα ἦταν ἐπάνω στὸ τραπέζι. Τὸ πήρατε σὰς χέρια σας, κοιτάξατε ἕνα γύρω σὰν νὰ ψάχνετε νὰ βρῆτε ἕνα μέρος κατάλληλο γιὰ νὰ τὸ φυλάξετε καὶ τὸ μᾶτι σας ἔπεσε...

— Στάσου, στάσου! Τώρα τὸ θυμήθηκα, δόξα νάχῃ ὁ Θεός! φώναξε ὁ κουρελοντυμένος πρίγκιπας μὲ ταραχή. Τρέξε, γενναῖε Σάντ-Τζών! "Η σφραγίδα εἶναι κρυμμένη μέσα σ' ἕνα ἀπὸ τὰ μανίκια τῆς πανοπλίας ποῦ κρέμεται στὸν τοῖχο. "Εκεῖ θὰ τὴν βρῆς!

— Σωστά, βασιλιά μου, σωστά! φώναξε καταχαρούμενος ὁ Τόμ. Τώρα εἶναι δικό σου τὸ σκήπτρο τῆς Ἀγγλίας κι' ἂν βρίσκεται κανεὶς νὰ τὸ ἀμφισβητήσῃ, καλύτερα γι' αὐτὸν θὰ ἦταν νὰ μὴν εἶχε γεννηθεῖ ποτὲ του. Τρέξτε, λόρδε Σάντ-Τζών! Βάλτε φτερὰ στὰ πόδια σας.

"Ολοι μὲς στὴν ἐκκλησίαν εἶχαν σηκωθεῖ ἀπὸ τίς θέσεις τους καὶ βρίσκονταν σὲ ἀπερίγραπτη ταραχή, ἀγωνία καὶ ὑπερδιέγερση. Στὶς γαλᾶριες καθὼς καὶ στὸ κέντρον τῆς ἐκκλησίας συνομιλοῦσαν δυνατὰ καὶ κανεὶς δὲν ἔδλεπε, δὲν πρόσεχε καὶ δὲν ἄκουγε τίποτε ἄλλο παρὰ μονάχα ὅτι τοῦ φώναζε δυνατὰ ὁ διπλανός του, ἢ ὅτι τοῦ ἀπαντοῦσε αὐτός ὁ ἴδιος μ' ἐξίσου δυνατὴ φωνή. Πόση ὥρα πέρασε ἔτσι κανεὶς δὲν κατάλαβε. "Εξαφνα ὅλο ἐκεῖνο τὸ πλῆθος βουδάρθηκε μονομιάς καὶ τὴν ἴδια στιγμή παρουσιάστηκε ὁ λόρδος Σάντ-Τζών ἐπάνω στὴν ἐξέδρα κρατώντας ψηλά τὴν σφραγίδα στὸ δεξί του χέρι.

Μιὰ μυριόστομη ζητωκραυγὴ ἔσεισε ὁλόκληρη τὴν ἐκκλησίαν:

— Ζήτω ὁ νόμιμος βασιλιάς μας!

Πέντε ὁλόκληρα λεπτά κράτησαν οἱ ζητωκραυγὲς καὶ οἱ ἐπευφημίες καὶ σ' ὅλο αὐτὸ τὸ διάστημα τὸ κουρελοντυμένο ἀγοράκι στεκόταν στὸ κέντρον τῆς ἐξέδρας ἀκτινοβολώντας ἀπὸ εὐτυχία, ὡς στόχος σ' ὅλα τὰ βλέμματα, κι' οἱ μεγαλύτεροι εὐγενεῖς τῆς Ἀγγλίας ἦταν γονατισμένοι γύρω του.

"Υστερα σηκώθηκαν ὅλοι καὶ ὁ Τόμ Κάντυ εἶπε:

— Τώρα, βασιλιά μου, πρεσβύς πίσω τὰ βασιλικά σου ρούχα καὶ δῶσε στὸ δούλο σου τὸν Τόμ τὰ κουρέλια του.

"Ο Λόρδος προστάτης πήδησε μπροστὰ του.

— Βγάλε τα ἀπὸ πάνω του τοῦ μικροῦ μπαγαπόντη καὶ κλείστε τον στὸν Πύργο! φώναξε.

Μὰ τότε μπῆκε στὴ μέση ὁ βασιλιάς, ὁ ἀληθινὸς βασιλιάς.

— "Οχι δὲ ἔτσι! διαμαρτυρήθηκε. "Αν αὐτὸς δὲν φερνόταν ὅπως φέρθηκε δὲν θὰ μπορούσα νὰ πάρω πίσω τὸ στέμμα μου. Σὲ κανένα δὲν θὰ ἐπιτρέψω νὰ σηκώσῃ χέρι ἐπάνω του ἢ νὰ τοῦ κἀνῃ ὅποιοδήποτε κακό. Κι' ὅσο γιὰ σένα, καλέ μου θεῖο Λόρδε-Προστάτη, ἡ συμπεριφορά σου ἀπέναντι σὲ τοῦτον τὸν καυμὸν τὸ μικρό, δείχνει μεγάλη ἀχαριστία. Γιατί, καθὼς ἄκουσα σὲ ἔκανε δοῦκα. Τώρα ὅμως, μιὰ ποῦ αὐτὸς δὲν ἦταν βασιλιάς, τί ἀξίζει πιά ὁ τίτλος σου; Αὐριο λοιπὸν θὰ μὲ παρακαλέσῃς διὰ μέσου του νὰ ἐπικυρώσω τὴν ἀναγόρευσίν σου, εἰδεμὴ δὲν θὰ εἶσαι πιά δοῦξ ἀλλὰ ἕνας ἀπλὸς κόμης.

Κατακόκκινος ἀπὸ ντροπὴ γι' αὐτὴ τὴν ταπείνωσιν, ἀποτραβήχτηκε ἡ ἐξοχότης του ὁ δοῦξ τοῦ Σόμερσετ στὴ θέσιν του.

"Ο "Εδουάρδος τότε στράφηκε στὸν Τόμ καὶ τοῦ εἶπε μὲ φιλικὸ τόνο:

— Πῶς ἔγινε νὰ συγκρατήσῃς ἐσὺ στὴ μνήμη σου ποῦ εἶχα βάλει τὴν σφραγίδα, ἐνῶ ἐγὼ τὸ εἶχα ξεχάσει ὁλότελα;

— "Αχ, βασιλιά μου, αὐτὸ εἶναι πολὺ ἀπλό γιατί τὴν μεταχειρίζομαι συχνά.

— Τὴν μεταχειρίζοσιν; Καὶ πῶς; Καὶ ὅμως στὴν ἀρχὴ δὲν ἤξερες νὰ τοὺς πῆς ποῦ βρίσκονταν.

— Δὲν ἤξερα ὅτι ἦταν αὐτὸ τὸ πρᾶγμα ποῦ γύρευαν μὲ τόση ἐπιμονή. Δὲν μοῦ εἶχαν ποτὲ περιγράψει τί λογιῆς ἦταν, Μεγαλειότητε.

— Καὶ σὺ τὸ χρησιμοποιοῦσες γιὰ τί;

"Ο Τόμ ἔγινε κατακόκκινος καὶ κατέβασε τὰ μάτια του δίχως ν' ἀπαντήσῃ.

— Ἀπάντησε, καλό μου παιδί, καὶ μὴ φοβάσαι τίποτε, εἶπε ὁ βασιλιάς ἐνθαρρυντικά. Γιὰ τί σκοπὸν χρησιμοποιοῦσες τὴ μεγάλη σφραγίδα τοῦ ἀγγλικοῦ κράτους;

"Ο Τόμ καταταραγμένος δὲν ἀποφάσισε νὰ μιλήσῃ καὶ στὸ τέλος εἶπε ψιθυριστά:

— Γιὰ νὰ σπᾶζω καρδιὰ!

"Ο δύστυχος! Τὰ βροντερὰ γέλια ποῦ ὑποδέχτηκαν αὐτὴν τὴν ὁμολογίαν τὸν ἔκαναν νὰ ντροπιαστῇ τόσο ποῦ εὐχόταν ν' ἀνοίξῃ ἡ γῆ νὰ τὸν καταπιῇ.

"Αν τύχαινε νὰ μένῃ ὡς τότε κανένας ποῦ νὰ ἐξακολουθοῦσε ἀκόμη νὰ νομίζει ὅτι ὁ Τόμ Κάντυ ἦταν ὁ ἀληθινὸς βασιλιάς τῆς Ἀγγλίας, ἡ ἀγνοία αὐτῆ τῶν βασιλικῶν ἐμβλημάτων θὰ τοῦ σκόρπισε γιὰ πάντα τίς ἀμφιβολίες του.

"Εβγάλαν ἀπὸ τὸν Τόμ τὸ μαν-

δύα καὶ τὰ παράσημα καὶ τὰ φόρεσάν τοῦ "Εδουάρδου, σκεπάζοντας ἔτσι σχεδὸν ὁλότελα τὰ κουρέλια του. "Υστερα συνεχίστηκε ἡ τελετὴ τῆς στέψης ἀπὸ ἐκεῖ ποῦ εἶχε διακοπεῖ. "Ο ἀληθινὸς βασιλιάς ἔλαβε τὸ χρῖσμα καὶ φόρεσε τὸ στέμμα. Τὰ κανόνια ἀνῆγγειλαν μὲ τὴ βροντερὴ φωνή τους τὸ χαρμόσυνο γεγονός καὶ ὡς τὸ βράδυ ὁλόκληρο τὸ

Λονδίνο ἐσειόταν ἀπὸ τίς ζητωκραυγές.

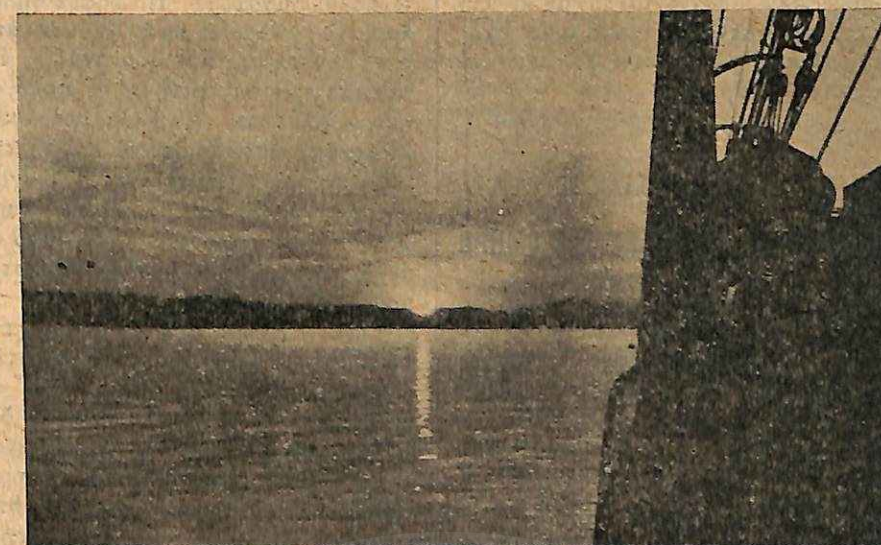
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΔ'

"Ο "Εδουάρδος βασιλιάς

"Ο Μίλς Χένδον εἶχε ἀρκετὰ γραφικὴ ἐμφάνιση προτοῦ ἀνακατευθῇ μὲ τὸ πλῆθος ποῦ πλημμύριζε τὴ γέφυρα τοῦ Λονδίνου. "Οταν μπόρεσε νὰ ξεμπλέξῃ ἀπ' τὸ συνωστισμὸ ἦταν καθ'αυτὸ σὰν ἱππότης τῆς ἐ-

ΑΠΟ ΤΟΝ ΔΙΑΓΟΝΙΣΜΟΝ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑΣ

[Ἡ Ἰδέ "Αποτελέσματα εἰς τὸ 47ον φυλλάδιον]

"Ηλιοβασιλεμα στην Κέρκυρα

ΜΠΟΥΡΙΝΤΑΝ
Γ' Βραβεῖο στὴ Μικρὴ Τάξη

"Ο τρύγος
ΖΗΝΩΝ Α. ΠΟΥΛΑΚΗΣ
Α' "Επαινος στὴ Μικρὴ Τάξη

"Ισορροπία στὸ μπαλλόνι
ΜΑΡΜΑΡΕΜΕΝΟΣ ΒΑΣΙΛΙΑΣ
Β' Βραβεῖο στὴ Μικρὴ Τάξη

λεεινής μορφής. Πριν να περάσει τη γέφυρα, είχε κάτι λίγα λεπτά ακόμη επάνω του. Όταν των περάσει, δεν είχε ούτε πεντάρα. Οι λωποδύτες του είχαν πάρει και την τελευταία.

Μ' αυτό λίγο τον ένοιαζε φτάνει να έβρισκε πίσω το παιδί. Σάν καλός στρατιώτης, δεν έψαξε στην τύχη αλλά κατέστρωσε εύθους δλόκληρο σχέδιο εκστρατείας. Τι θα έκανε πρώτα πρώτα ο μικρός; Κατά ποθ θα διευθυνόταν. Δίχως άλλο, σκέφθηκε ο Νίλς. Θα τραβούσε κατά τις παλιές του γειτονιές. Γιατί αυτό κάνουν κι' οι τρελλοί όπως κι' οι φρόνιμοι, όταν αισθάνονται έρημο κι' εγκαταλείμμενο τον έαυτό τους. Άλλα σε ποιό μέρος του Λονδίνου να κατοικούσε άραγε;...

(Ακολουθεί) ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

ΑΘΗΝΑ-ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

Η ΕΛΛΗΝΙΔΑ ΠΟΥ ΉΞΕΡΕ ΤΟΝ ΟΜΗΡΟ

Αγαπητοί μου,

ΑΝ κανένας ευφάνταστος μυθιστοριογράφος έπινούσε κι' έγραφε μιιά ζωή σαν της Σοφίας Σλήμαν — της μεγάλης Έλληνίδας που πέθανε ύπέργηση των περασμένων μύνα — οι αναγνώστες του θάλεγαν: «Τί ωραίο παραμύθι! η τύχη, πιδ ευφάνταστη από κάθε μυθιστοριογράφο, τδ έγραψε στην πραγματικότητα. Φαντασθήτε. Ήταν ένα κορίτσι δεκάξη χρόνων, από καλή οικόγένεια — Καστρομένου λεγόταν — που μόλις είχε τελειώσει τις σπουδές της στο Άρσάκειο και καθόταν στο πατρικό της σπίτι, έδω στην Αθήνα. Περιμένοντας... την τύχη της, καταγινόταν σ' ό,τι καταγίνονται συνήθως τα κορίτσια της ηλικίας της και της θέσης της — οικιακά έργα, έως λίγο πιάνο, χαμμάκι ξένη γλώσσα — κι' έκανε τα μέτρια βέδκια, τδ φρόνιμα όνειρα που κάνουν αυτά. Γιατί δέν πιστεύω, κι' αν ακόμα ήταν πολύ φιλόδοξη, να όνειροπόλησε ποτέ ή νεκρή Σοφία Καστρομένου στέμμα βασιλίσσας!... Ούτε στον κειρό της γινόταν Καλλιστεία, ώστε να φαντάζεται καν τον έαυτό της Μίς Έλλάδα ή Μίς Εύρώπη.

Άξαφνα, φτάνει στο σπίτι ένα γράμμα. Γράφει κάποιος θεός από τη Γερμανία και γυρεύει τη Σοφία για κάποιον Γερμανό, φίλο του. Από ποθ κι' ως ποθ; Άπλούστατα: ο Γερμανός αυτός, που ονομάζεται Έρρικος Σλήμαν, — Schliemann, όνομα άγνωστο τότε, από τδ ένδοξότερα του κόσμου σέ λίγο — θέλει να παντρευτή

μιιά Έλληνίδα «που να ξέρη τον Όμηρο». Γιατί ο Όμηρος είναι ή μάνα του. Από μικρό παιδί τδν διαβάει, τδν άποστηθίζει, κι' άλλο δέν όνειροπολεί παρά νάνασκάψη την Τροία και τις Μυκήνες, γιά να βρή τδ παλάτια και τδς θησαυρούς του Πριάμου και του Άγαμέμνονα! Στ' μεταξύ έκανε τδν έμπορο κι' είχε πλουτήσει. Ήταν πιά καιρός να κατεβή στην Έλλάδα και να πραγματοποιήσθ τδνειρό του. Και πρώτα πρώτα, καλή αρχή, θά παντρευόταν μιιά Έλληνίδα εκάνη να τδν έννοήσθ.

Δέν ήταν πολύ νέος ο Σλήμαν, ούτε πολύ όμορφος. Η Σοφία όμως, άμα τδν γνώρισε, άμα άκουσε από τδν ίδιον τδ μεγάλη του σχέδια, ένθουσιάστηκε κι' αυτή τόσο πολύ, — ήξερε, βλέπετε, τδν Όμηρο — που άδίσταχτα αποφάσισε να ένωση την τύχη της με τή δική του. Κι' έγινε αυτός ο γάμος, που θά φάνηκε έως αιταίριαστος στην αρχή, — μιιά πιδ ύστερα αποδείχθηκε ο πιδ ταιριαστός που μπορούσε να γίνη!

Γιατί ή Σοφία Σλήμαν αναδείχτηκε άξια του μεγάλου άντρα που της έλαχε και, στο πλευρό του, έγιν' έπίσης μεγάλη κι' αυτή. Ήταν τδ δεξί του χέρι, Όλες εκείνες τις ανασκαφές, που άποθανάτισαν τδνομα «Σλήμαν» κι' έφεραν στο φώς θησαυρούς άμύθητης αρχαιολογικής, και καλλιτεχνικής άξιας, — στην Τροία, στδν Όρχομενό και προπάντων στίς Μυκήνες — τις έκαμαν μαζί, οι δύο τους. Και γιά να κρίνετε με πόσο ζήλο, με πόση γνώση, με πόση σοφία βοηθούσε ή κυρία Σλήμαν τδν άντρα της στο έργο του, φτάνει να σάς πω, πώς από τδ βιβλία που έδγαζαν γιά τις ανασκαφές τους, και πού κι' αυτά τδ έγραφαν μαζί, ένα ή δυό τάγραφε ή ίδια ή Σοφία Σλήμαν και βγήκαν μόνο με τδνομά της. Της άξιζε λοιπόν ή δέν της άξιζε να φορέσθ και τδ δλόχροστο στέμμα... της βασιλίσσας τδν Μυκητών; Γιατί τδ φόρεσε. παιδιά μου! Τδ βρήκαν στίς ανασκαφές κι' ο Σλήμαν τδ χάρισε στη γυναίκα του.

Και πόσα άλλα χρυσά στολίδια μυκηναϊκά! Γιατί βρήκαν τόσο πολλά οι ευτυχισμένοι αυτοί «εκαφτιάδες», που αφού έπλούτισαν τδ Μουσεία τδν Αθηνών και του Βερολίνου, έμειναν και... γιά τδ σπίτι τους. Ήταν τδ περίφημο έκεινο «Όλιου Μέλαθρον» που τδ έχτισαν γιά να καθόυνται στην Αθήνα, — τδ ξέρετε, στην δδν Πανεπιστημίου, τδ παλατάκι που είναι σήμερα τδ Συμβούλιο της Έπικρατείας. Εκείνο τδν καιρό, ήταν άληθινδ προσκύνημα Έλλήνων και

ξένων. Η φήμη του Έρρικού Σλήμαν, που άποκάλυψε τδν «μυκηναϊκό πολιτισμό», ήταν παγκόσμια. Στη Γερμανία μάλιστα τδν έλάτρευαν. Φτάνει μόνο να σάς πω, πώς στδν καιρό του, τρεις μόνο επίτιμους πολίτες είχε τδ Βερολίνο: τδν Μπίσμαρκ, τδν Μόλτκε και τδν Σλήμαν! Ό «σκαριτιάς» βλέπετε, που ζωντάνεψε τδν Όμηρο, θεωρήθηκε και πέρα ισότιμος με τδ σιδερένιο αρχικαγκελάριο και τδ μεγάλο στρατάρχη που έδημιούργησαν τη Γερμανική Αυτοκρατορία.

Τέτοια μεγαλεία, τέτοιες δόξες και τέτοια πλούτη είδε, μαζί με τδν άντρα της, ή Σοφία Σλήμαν. Και της άξιζαν όλα, γιατί κι' αυτή μαζί του πρόσφερε κάτι σημαντικό στην Αρχαιολογία και γενικά στην Ιστορία του Πολιτισμού. Συγχρόνως είχε άφροσιωθεί στην άνατροφή τδν παιδιών της, της Ανδρομάχης της και του Άγαμέμνονά της — δηληρικά όνόματα. βλέπετε, είχαν και τδ δυό — πρότυπο μητέρας και νοικοκυράς μέσα στο Όλιου Μέλαθρον. Έπειτα, με τδ χρόνια και με τδ θάνατο του Έρρικού Σλήμαν, ή αρχαιολογική δράση της Σοφίας σταμάτησε κι' ή μεγάλη αυτή Έλληνίδα, που μόνο με σταυρωμένα χέρια δέν μπορούσα να κάθεται, έπιδόθηκε σέ άλλα κοινωνικά έργα. Φιλάνθρωπη και φυσιολάτρισσα πάντα, έκαμ' ένα μεγάλο σανατόριο και φύτεψε δλόγυρα του έν' άπέραντο δάσος. Σ' αυτό άφιέρωσε τδ γεροντικά της χρόνια ως τδ έσχατα.

Ο διάσημος γερμανός Έμιλ Λούνδβιχ, ο βιογράφος τδν μεγάλων άνδρων, στη βιογραφία της Σοφίας Σλήμαν, διηγείται πώς την είδε μιιά μέρα στο σανατόριό της: «Αψηφόντας τδν άνεμο — λέει — στεκόταν στην ταράτσα ένδς από τδ δώδεκα χτίρια που τδ άποτελούν, κι' ένδ τρεις χλωμές κοπέλλες, ντροπαλές κι' ευγνώμονες. την πλησίαζαν, εκείνη κοίταζε, επάνω απ' τή στεριά και τή θάλασσα. πρς τδ βουνά του Μωριά, κι' ίσια στη διεύθυνση της ματιάς της έπεφταν οι Μυκήνες. Άλλά δέν τδ πρόσεχε αυτό, ούτε τδ συλλογιόταν. Κοίταζε μόνο τδ τωρινά, τδ κοντινά. Κι' άξαφνα είπε: — Βλέπετε πώς μεγαλώνουν τδ δεντράκια; Έπειτα από δέκα χρόνια, οι άρρωστοί μου θά περπατούν κάτω από δέντρα ψηλά και σκιερά! — Με δυσπιστία οι χλωμές κοπέλλες κοίταζαν μαζί της τδ νιόφυτο δάσος. Και μακριά ύψωνόταν τδ βουνά του Άγαμέμνονα, που τδς θησαυρούς του είχε ξαναφέρει σέ φώς αυτή ή Έλληνίδα...»

Σας άσπάζομαι ΦΑΙΔΩΝ

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

Η ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΣ

Την καλλιτέχνηδα ξέρετε εκείνη Που δλόξανθ μέσ' τή νυχτιά προβάλλει
Και φτάνει πίνακες με μιιά γαλήνη
Χωρίς γι' αυτούς καθόλου ν' άμφι-
[βάλλη];

Δέν τη γνωρίζετε την κόρη εκείνη,
Όπου κανείς στην τέχνη δέν τη φτάνει
Κι' έξωτική μορφή στη φύση δίνει
Με τδ αιθέρια χρώματα που βάνει;

Η όμορφή της όψη όλα γλυκαίνει,
Όλα με τδ χρυσά μαλλιά χρυσίζει
Κι' από την έμπνευση όλη λαμπυρίζει.

Παντού άρμονία σκορπίζει όπου δια-
[βαίνει].
Μά δέν ξέρετε τη νεράιδα εκείνη
Που έχει τ' όμορφο όνομα... Σελήνη;
Πούλια

ΑΠ' ΤΟΝ ΠΡΩΤΟΝΟ ΜΟΥ ΠΕΡΙ- ΠΑΤΟ

Σήμερα έκανα έναν πρωινό περίπατο στην έξοχή μοναχί μου: δέν θά μπορούσα να βρω και πιδ βολικό σύντροφο απ' τδν έαυτό μου. Περπατώ γρήγορα, άργά, τρέχω, σταματώ, ξεκουράζομαι, είναι πάντα σύμφωνος μαζί μου και ποτέ δέν μ' ένοχλεί με φλυαρίες.

Προχώρησα κάμποσο με μιιά χαρά στην καρδιά γιά ό,τι έβλεπα και γιατί μου φαινόταν πώς τδ μονοπάτι που διάβαινα ήμουν ή πρώτη που τδ άνακάλυψα πρωτ-πρωτ. Μά κάποιος με πρόλαβε. Ήταν μιιά κατσίκια δεμένη σ' ένα δεντράκι, που τράβαγε τδ σκονί της και βέλαζε. Πήγα κοντά της και της χάιδεψα τδ γυαλιστερό της γενάκι και τράβηξα έπειτα τδ δρόμο μου. Πέρασα πιά και την ξύλινη γέφυρα και στάθηκα να καμαρώσω λίγο μιιά μικρή λιτά που στεκόταν μόνη της σέ μιάν άκρη σαν κάποιον να περιέμενε.

Από μακριά έφταναν σιγά-σιγά χωριατοπούλες νόστιμες, με τδ βώδια τους, εργατικοί άνθρωποι που πήγαιναν με τδ έωα τους φορτωμένα στην πόλη. Τους καλημέρισα όλους και πήρα τδ δρόμο πρδς την εκκλησιά. Άνέβηκα τή σκαλίτσα του καμπαναριού και κάθησα στο τελευταίο σκαλοπάτι κάτω απ' τή σκιά μιιάς μεγάλης δάφνης. Μου έρχεται διάθεση να τραγουδήσω απ' έκεί ψηλά, οι τάφοι όμως με τδς μικρούς ξύλινους σταυρούς στδν αλόγυρο της εκκλησιάς, μου κόβουν τδ κέφι κι' αρχίζω να ψάλλω σιγανά τδ «Σε ύμνοϋμεν, Σε εύλογοϋμεν...»

Ο ήλιος είναι ψηλά πιά κι' αποφασίζω να γυρίσω.

Απ' τδν ίδιο δρόμο επιστρέφουν άργά αυτή την ώρα κι' οι στρατιώτες κουρασμένοι κι' ιδρωμένοι απ' τδ γυμνάσιο. Έμπρδς πάνε μερικοί καβαλάρεοι με τις σάλλιγγές τους που γυαλίζουν στδν ήλιο κι' άνηχούν χαρούμενα στην πρωινή ώρα και τόσο ένθουσιάζονται που μοϋρξεται να φωνάξω ζήτω! και προχωρώ κι' εγώ απ' τδ πεζοδρόμιο με στρατιωτικό βήμα.

Ξαφνικά, έκεί που στενεύει ο δρόμος, οι στρατιώτες σταματοϋν απότο-

μα κι' όλη ή ούρα που έρχεται πίσω πάει με βήμα σημειωτό. Δέν μπορώ να καταλάβω τί συμβαίνει και βιάζω τδ βήμα μου γιά να φτάσω στην αρχή.

Άκριβώς στη μέση τδ δρόμου ένας πιτσιρίκος τεσσάρων χρόνων, ένας στρατιώτης κι' αυτός του μέλλοντος, περπατά τραγουδώντας και ξενιαστός, φορώντας ένα παπούτσι και σέρνοντας πίσω του μ' ένα σκονί τδ άλλο που τδ έχει γεμίσει πολεμοφόδιο, άμμο και νερό. Ό σοβαρός λοχίας που πήγαινε έπί κεφαλής, χαμογέλασε πρώτα, έπειτα άρπαξε έλαφρά στην άγκυλιά του τδν μικρό, τδν άπείθωσε μαζί με τδ παπουτσάκι του στο πεζοδρόμιο κι' έδωσε τδ σύνθημα στους στρατιώτες του να ξεκινήσουν.

Τα ήλιοκαμμένα παιδιά χαιρετούν γελάοντας στρατιωτικά τδν μικρό τους συνάδελφο και συνεχίζουν πιδ εύθυμα την πορεία τους σκορπίζοντας σκόνη και θόρυβο στδν μακρύ δρόμο. Γυρνώ κι' εγώ σπίτι μου με μιιά άγάπη στην καρδιά γιά όλο τδν κόσμο, γιά τή ζωή και γιά τις μικρές κι' άπλές της χαρές.
Δελούδω

Η ΑΥΤΟΒΙΟΓΡΑΦΙΑ ΜΟΥ

Γεννήθηκα στόμορφο νησί τδν Φαιάκων.

Η ζωή αρχίζει... Τά πολύ μικρά μου χρόνια είναι τόσο άμυδρά στη φαντασία μου, ώστε μπορώ να πω πώς ούτε μιιά στιγμή δέν θυμάμαι τίποτ' απ' αυτά. Όταν όμως έφτασα σέ κάποια έποχή που μόρρεσα να καταλάβω τί γίνεται γύρω μου τότε μόνο είχα τή δύναμη να συγκρατήσω κάτι τί.

Και πρώτα-πρώτα, έκείνο που κάνει κάθε μικρού παιδιού περισσότερη έντύπωση στη ζωή του είναι τδ πρώτα χρόνια του μαθητικού βίου, ως ότου να έσοικειωθώ μ' αυτόν.

Θυμάμαι τί χαρούμενη, τί ευτυχισμένη που ήταν αυτή ή ζωή!...

Κάποτε, θυμάμαι σαν νάταν τώρα, ή δασκάλα γιά τις άθώες τρέλλες μας, μάς έδερνε με μιιά βέργα στ' άπαλά χερσάκια...

Μά όταν πηγαίναμε σπίτι, ριχνόμαστε στην άγκαλιά της μαμιάς μας, κι' αυτή φιλώντας μας, έβρινε τδ μαύρο συννεφάκι που γιά μιιά μονάχα στιγμή μάς σκέπαζε.

Τί καλά χρόνια!...

Κι' όμως πέρασαν κι' αυτά γιά να μη ξαναθδνουν πιά.

Αργότερα, σαν μεγάλωσα, άρχισα κάπως ν' αλλάζω ύφος, γινόμουν πιδ σοβαρό... Χρόνια και χρόνια που πέρασαν χωρίς τίποτε όμως έξαιρετικό να τδ στολίξη. Η ζωή μου είναι άχωματιστή, είναι τέτοια, όστε μου φαίνεται πώς τρέχει διαρκώς, περνά σαν τάσχημα έκείνα χρόνια που φεύγουν πάνω απ' τδν καθένα!...

Άλλά και μ' όλ' αυτά είμαι εύχαρηστημένη: ή άλήθεια είναι πώς ή άνοιξη δέν είναι πάντα, έπειδ ήρχεται ο άγριοις χειμώνας, μά άργά ή γρήγορα μιιά μέρα θάδθθ κι' αυτός. Γιατί ό,τι κι' αν προσπαθή να κάμθ ο άνθρωπος, πάντα θάβρθ κάτι που να τδν άπογοητεύσθ, να τδν άπελπίσθ και να τδν πείσθ

πώς ό,τι κι' αν κάνουμε δέν είναι τίποτε.

Ε! έτσι είμαστε!... Και να πού σήμερα έφτασα στην έποχή που θ' άποχωριστώ τδ σχολείο που ίσως είναι τδ μόνο πράγμα γιά τδ όποιον ποτέ δέν είχα παράπονα...

Θάθελα ή μέρα εκείνη όλο νάχρηται μά ποτέ να μην φθάνη... Όλα μου τδ περασμένα χρόνια τδ βλέπω να διαβαίνουν από μπροστά μου σά μιιά κινηματογραφική ταινία!

Τί όμορφα που είναι τδ περασμένα όσο κι' αν είναι άχρωμάτιστα!...

Δανάη

ΚΙ' Η ΖΩΗ ΚΥΛΑΕΙ...

Κι' ή ζωή κυλάει ήσυχη, χαρούμενη, ξενιαστή κάθε καλοκαίρι στην παραλία τ' Αναύρου χρόνια και χρόνια τώρα. Ποτέ δέν κατάλαβα όπως φέτος την άξια αυτής της ζωής, στδ μικρό καφενείο τδ τριγυρισμένο από τσιτζίφες με τις τέντες πάνω απ' τδ κεφάλι μας, με τ' άπότομα βράχια της Γουρίτσας δίπλα, και με την άμμουδιά άκριβώς άπέναντί μας λίγο μακρύτερα.

Μ' άρέσει τόσο να καθόμαι στο τραπέζιακι με τδ συνηθισμένο, λιγάκι άπόμακρο, κι' ένδ όλοι γύρω μου κεντούν, ή διαβάζουν, ή μιλούν, εγώ να καθόμαι έτσι άκίνητη άτενίζοντας τή θάλασσα, που λές και με τδ μικρούλια της κυματάκια που στέλνει με τόσο νάζι στην άμμουδιά την καυτερή, προσπαθεί να την κάνθ ν' αφήσθ την άδιαφορία της γιά να κοιτάξθ τδ χρυσά στολίδια που της χάρισε ο ήλιος, τδ στολίδια με τις μύριες άναλαμπές που γλιστρούν πότε σαν κύκλοι πότε σαν λουριδες επάνω της. Μ' ένθουσιάζει τδ σύνολο τ' άνοιχτογάλαζο ουρανού, τδ φώς τ' δλόχρυσο κι' ή θάλασσα π' άπλώνεται πέρα ως πέρα βαθυπράσινη, καμαρωτή. Ύστερα έχεις άλλα να προσέξθ.

Κεφαλάκια χρωματιστά — κατά τδ χρώμα της σκούφιας — που μόλις φαίνονται κολυμπώντας στο βάθος, καμμιιά βαρκούλα που περνά πότε-πότε και τδ μικρά παιδάκια που παίζουν στην άμμουδιά, με τδ χρωματιστά μαγιώ τους, χτίζοντας φούρνους ή άποβάθρες ή κάνοντας τοπιτες ύστερ' απ' τδ λουτρό στην άμμο.

Όσο είναι συνηθισμένο πολύ, να ξαναλέη κανένας τδ ίδια, μά γιατί σαν τδ βλέπουμε οι ίδιοι μερικά πράγματα, έχουν πάντα τδ ίδιο θέλητρο; Μας συγκινούν τδ ίδιο; Κάθε μέρα τδ ίδιο, συνηθισμένο θέαμα, τδ παιδάκια που παίζουν, ποτέ όμως βαρετό.

Κι' ή μουσική παίζει απ' τδ πρωτ άδιάκοπα γλυκά, μά δέν πρόσεχε ποτέ ιδιαίτερα τί κομμάτι παίζει. Όλα μου είναι άκοιπαγιαμένο στο σκοπό που ξυπνάει ή θύμησή. Όλα είναι γλυκά αυτή την ώρα μά πιδ γλυκειά ή νοσταλγία γιά κείνα τδ χρόνια που κήλησαν, όπως κυλούν τώρα αυτά τδ παιδάκια κατ' απ' αυτόν τδν ίδιο ουρανό στην ίδια άμμουδιά. Δέ θάθελα ποτέ πιδ όσο κι' αν ξαναγινόμουν μικρή, να χτίσω φούρνους, κι' άποβάθρες στη θάλασσα, θάταν τόσο άνοστο να ξαναγυρίσθ ό,τι πέρασε.

Μ' άρέσει όμως κάτω απ' τή σκιά της τέντας, και στη σκιά τδν παιδικών μου χρόνων, με μισοκλειστά μάτια ν' άτενίζω τή θάλασσα, τδ φώς, τδν ουρανό, τδ παιδάκια, τις βαρκού-

λες, κι' η μουσική να παίζει γλυκά...
Κι' η ζωή έχει κυλάει για όλους, μικρούς μεγάλους, ήσυχη, χαρούμενη, ξένοιαστη...

Ανθισμένη Δεμονιά

Η ΦΙΛΗ ΜΟΥ

Είναι στιγμές που νοιώθω τον έαυτό μου μόνο, κατάμονο... Πώς θα θέλα τότε να είχα κοντά μου μια φίλη, να της λέω όλες τις σκέψεις μου... όλα τα όνειρά μου!...

Μιά φίλη! Τι λέεις; 'Υπάρχει λοιπόν σήμερα φίλη;

Κι' όμως ναι! Για ένα διάστημα απέκτησα μια φίλη κι' εγώ.

Ήταν ένα κορίτσι με καστανόμαυρα μαλλιά και πράσινα μάτια.

Είμαστε συμπαθήτριες και γίναμε φίλες.

Μου έλεγε τις σκέψεις της κι' εγώ τις δικές μου. Είμαστε τέλος πάντων στενές φίλες, κι' εγώ τουλάχιστον νόμιζα πως μία τέτοια φίλη δεν είναι ποτέ δυνατόν να σβυσθί. Τη νόμιζα παντοτεινή. Παντοτεινή; Μά υπάρχει τίποτα παντοτεινό;

Ήλθε ο Ιούνιος και μαζί μ' αυτόν οι διαγωνισμοί... Τελείωσαν κι' αυτοί κι' ήρθε η σκληρή ώρα του αποχαιρετισμού. Την τελευταία στιγμή της είπα:

— Θα μου γράφεις πάντα;

— Βεβαίως, μου άπήντησε.

Δόγια της σιγής εκείνης που τα πήρε ο αέρας και πάνε...

Χωριστήκαμε... χωριστήκαμε έμεις που είμαστε έντακα χρόνια ενωμένες. Λίγα γράμματα ανταλλάξαμε στην αρχή συχνά... έπειτα αραιότερα... έπειτα τίποτα... πήρε τέλος η φίλη μας. Τελείωσε κι' αυτή όπως τελειώνουν όλα σ' αυτόν τον κόσμο.

Η φίλη μου, η μοναδική μου φίλη, με ξέχασε!... Έγώ όμως θα την θυμάμαι πάντα σ' αυτής ζωής το πεζοπόρο ταξίδι...

Είναι στιγμές που θα θέλα να είχα κοντά μου μια φίλη να της λέω όλες τις σκέψεις μου, όλα τα όνειρά μου.

Σφιγξ

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

— Μπα! Γιατί, Μαρία, βγήκες τόσο γρήγορα απ' τη θάλασσα;

— Μά, Λιλή μου, δεν είδες; άρχισε να ψαχάλιζε!

Ξανθή Κινεζούλα

Μίμης: — Ξέρεις, Νίκο, ποιά είναι κείνο το πράγμα που πηγαίνει από τον Πειραιά στην Αθήνα και ξαναγυρίζει, χωρίς να κινηθεί καθόλου;

Νίκος (σκέπτεται).

Μίμης: — Θα στο πω εγώ. Είναι ο δρόμος.

Δανάη

ΟΙ ΑΔΕΛΦΟΝΤΕΣ ΚΑΤΟΙΚΙΑΝ

συνδρομηται παρακαλούνται να δηλώνουν άμέσως την νέαν των διεύθυνσιν εις το γραφείον μας αποστέλλοντας και δραχμ. 5 διά την εντύπωσιν της νέας ταινίας. Άλλως δεν εϋθιγόμεθα διά την άπώλειαν των φυλλαδίων των.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣ ΑΝΑΚΗΡΥΞΗΝ ΠΡΩΤΟΔΙΑΠΛΑΣΟΠΟΥΛΟΥ ΚΑΙ ΠΡΩΤΟΔΙΑΠΛΑΣΟΠΟΥΛΑΣ ΤΟΥ 1931

Τό Δημοψήφισμα τούτο — τό πρώτο που γίνεται — προκηρύχθηκε στο 21ο φυλλάδιο του 1931. Οι συνδρομηται μου κι' οι συνδρομητριες, κι' από τά δέλφια τους όσοι είχαν ψευδώνυμο, προσκλήθηκαν να ψηφίσουν δυό Διαπλάσπουλα — εν' άγóri κι' ένα κορίτσι — για νάνακηρυχθούν Πρωτοδιαπλάσπουλα του 1931, έκείνα δηλαδή που, κατά τη γνώμη τους, διακρίθηκαν περισσότερο στη διαπλαστική κίνηση του περασμένου χρόνου.

Φαίνεται πως η έκλογή ήταν δύσκολη, πως έφερον σε μεγάλη άμηχανία. Γι' αυτό δεν άποφασισαν να ψηφίσουν παρ'ά μόνο είκοσιπέντε. Άλλά δεν σημαίνει. Οι είκοσιπέντε αυτοί αντιπροσωπεύουν τό σύνολο. Καί χίλιοι είκοσιπέντε αν έψηφίζαν, τάποτελέσματα θα ήταν, χωρίς άλλο, τά ίδια. Καί ιδού αυτά.

Από τάγόρια, ο *Ντίνος Αδγερίτης* έλαβε 14 ψήφους, η *Περικλοάς* 6, τό *Οδράνιο Τόξο* και τό *Λυσόχαρτο* από 2, και ό *Νάρκισσος* 1.

Από τά κορίτσια, η *Κυρά της Οάλασσας* έλαβε 18 ψήφους, η *Αδύη Ρόδου* (ή *Δικηγορίνα*) 6, και η *Αρχοντοπούλα* 1.

Ανακηρύσσονται λοιπόν: *Πρωτοδιαπλάσπουλα του 1931* ο

ΝΤΙΝΟΣ ΑΔΓΕΡΙΤΗΣ

και *Πρωτοδιαπλάσπουλα* ή **ΚΥΡΑ ΤΗΣ ΟΑΛΑΣΣΑΣ**.

Παρακάτω προκηρύσσεται τό ίδιο Δημοψήφισμα για τό 1932. Κάθε πρώτο δύσκολο, τό δεύτερο εύκολότερο. Έλπίς λοιπόν να ψηφίσουν τώρα πολύ περισσότεροι.

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

ΤΑ ΝΕΑ ΔΗΜΟΨΗΦΙΣΜΑΤΑ

Α' ΤΟ ΔΗΜΟΨΗΦΙΣΜΑ ΤΩΝ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ ΤΟΥ 1932

1. — Έκλέξιμα ψευδώνυμα είναι μόνο όσα φάνηκαν στην Άλληλογραφία του τόμου τούτου, δηλαδή στη στήλη «Έγκρίσεις Ψευδωνύμων», είτε νέα ψευδώνυμα, είτε άναγεώσεις παλαιών, στά φυλλάδια τά από *της Δεκεμβρίου 1931 μέχρι τέλος Νοεμβρίου 1932*.

2. — Ός έκλογείς δικαιούνται να λάβουν μέρος στο Δημοψήφισμα: *Δωρεάν* όλοι όσοι θα έχουν ψευδώνυμο έγκειμένο, και με πληρωμή *λεπτών 20* κατά ψήφον, σε νόμισμα ή γραμματόσημο, οι χωρίς ψευδώνυμο συνδρομηται και τάδέλφια των, καθώς και οι κατά φύλλον άγορασταί.

3. — Από τά άνω (§ 1) εκλέξιμα ψευδώνυμα, κάθε έκλογεύς έχει τό δικαίωμα να ψηφίση δέκα, από ένα δηλαδή έως δέκα, (όσα και όποια κρίνει ώραιότερα.) Για κάθε όμως ψευδώνυμο πρέπει να στείλ η χωριστό Ψηφοδέλτιο και χωριστό είκοσάλεπτο, εάν είναι από έκείνους που δεν ψηφίζουν δωρεάν.

Στό ίδιο Ψηφοδέλτιο, εάν γραφοϋν περισσότερα ψευδώνυμα, *μόνον ένα*, τό πρώτο γραμμένο, θα ληφθή όπ' όψιν,

έστω και αν για τάλλα έστάλησαν είκοσάλεπτα.

4. — Τό Ψηφοδέλτιο θα γίνη ως εξής: "Ενα κομμάτι χαρτί όσο είναι περίπου τό μισό ενός επιστολικού δελταρίου. Από τό ένα μέρος θα γράψετε μόνο τό ψευδώνυμο που ψηφίζετε. Καί από πίσω τό όνομά σας, τό ψευδώνυμό σας, όσοι έχετε, και τον τόπο της διαμονής σας.

5. — Έπιτρέπεται Α'. Να σταλούν πολλά Ψηφοδέλτια μαζί μέσα στον ίδιο φάκελλο. (Ένας δηλαδή, αν θέλ η, μπορεί να μαζέψη τά Ψηφοδέλτια των φίλων του, όσα κι' αν είναι, και να τά στείλ η μαζί με τό δικό του.) Β'. Να υπογράψουν στο ίδιο, μεγαλύτερο άναλόγως σχήματος, Ψηφοδέλτιο δυό, τρείς ή περισσότεροι Έκλογείς, όταν ψηφίζουν *όλοι τό ίδιο Ψευδώνυμο*.

Κοινό Ψηφοδέλτιο δεν επιτρέπεται μόνο, όταν οι έκλογείς ψηφίζουν Ψευδώνυμο διάφορα. Τότε πρέπει νό γίνεται για κάθε ψηφίζόμενο ψευδώνυμο χωριστό κοινό ψηφοδέλτιο.

6. — Δέκα ψευδώνυμα, όσα θα συγκεντρώσουν τους περισσότερους ψήφους, θα βραβευθούν: ένα με Πρώτο Βραβείο, τρία με Δεύτερο και έξη με Τρίτο. Έπαινο θα πάρουν τά κατόπι δέκα Ψευδώνυμα που πλειονοψηφούν.

7. — Έπίσης θα βραβευθούν και δέκα έκλογείς με κληρο, ως εξής: Από όλους όσοι έψηφισαν τό ψευδώνυμο που έλαβε τό Πρώτο Βραβείο των ψευδωνύμων, θα κληρωθή ένας που θα λάβ η έπίσης τό Πρώτο Βραβείο των Έκλογών. Απ' όλους όσοι έψηφισαν τό ψευδώνυμο που έρχεται πρώτο στο Β' Βραβείο των Ψευδωνύμων, θα κληρωθή ένας και θα έλ η έπίσης πρώτος στο Δεύτερο Βραβείο των Έκλογών. Τό ίδιο θα γίνη για καθέν' από τά δέκα βραβευθέντα ψευδώνυμα. Με τον ίδιο τρόπο θάπονεμηθή κι' Έπαινος σε δέκα Έκλογείς άπ' αυτούς που έψηφισαν τά έπαινεθέντα Ψευδώνυμα.

8. — Δωρά θα λάβουν τά ίδια και όσοι έχουν Βραβείο Ψευδωνύμων και όσοι έχουν Βραβείο Έκλογών: οι του Α' Βραβείου βιβλία 15 δραχμών, οι του Β' 10 δραχμών και οι του Γ' 5 δραχμών, κατ' έκλογήν των από τις εκδόσεις της Διαπλάσεως Κι' όλοι όσοι θα βραβευθούν, είτε ως έκλογείς είτε ως έκλεχθέντες, δικαιούνται να στείλουν τη φωτογραφία τους να δημοσιευθή.

9. — *Εύσημα* θάπονεμηθούν από σαρ'άντα σ' όσους έχουν Α' Βραβείο, είτε Ψευδωνύμων, είτε Έκλογών και άναλόγως σ' όσους έχουν Β' ή Γ' Βραβείο και Έπαινο.

10. — Ψηφοδέλτια είναι δεκτά από σήμερα μέχρις τέλους Μαρτίου 1932.

Δήλωσις. — Οι Μ. Άγγελίες του Δημοψηφίσματος πρέπει να είναι άπολύτως σεμνές και εύπρεπείς, άλλως δεν δημοσιεύονται.

Β' ΤΟ ΔΗΜΟΨΗΦΙΣΜΑ ΠΡΟΣ ΑΝΑΚΗΡΥΞΗΝ ΠΡΩΤΟΔΙΑΠΛΑΣΟΠΟΥΛΟΥ ΚΑΙ ΠΡΩΤΟΔΙΑΠΛΑΣΟΠΟΥΛΑΣ ΤΟΥ 1932

1. — Έκλέξιμοι είναι όλοι έκείνοι που έλαβαν μέρος στη Διαπλαστική Κίνηση του 1932 — Άλληλογραφία, Διαγωνισμούς, Μικρές Άγγελίες, Σελίδα Συνεργασίας κτλ. — *έντος αν ένίκησαν κάποτε στο Πένταθλο*. Καί ό έκλογεύς θα ψηφίση δυό, εν' άγóri κι' ένα

ΤΟΜΟΙ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

Της Α' Περιόδου (1879 — 1893) από τους έκδοθέντας 24 τόμους υπάρχουν άκόμη μόνον οι εξής τρείς: 7ος, 14ος, και 18ος. Έκαστος τόμος δρχ. 25, ταχυδρομικώς δε άποστέλλόμενος δρχ. 28, 50 διά τό Έσωτερικόν και δρχ. 40 διά τό Έξωτερικόν.

Της Β' Περιόδου (1894 — 1931), υπάρχουν όλοι οι έκδοθέντες τόμοι, 38 εν όλω. Εκ τούτων, οι μόν Τόμοι των έτών 1894 - 1928 τιμώνται έκαστος άρ'αφος δρχ. 80 και ραμμένους δρχ. 85. Οι δε Τόμοι του 1929, 1930 και 1931 τιμώνται έκαστος άρ'αφος δρχ. 110 και ραμμένους δρχ. 115.

Ταχυδρομικά τέλη έκάστου τόμου προστετέα εις τάς άνω τιμάς: Διά τό Έσωτερικόν δρχ. 5 ό άρ'αφος και δρχ. 15 ό ραμμένος, διά δε τό Έξωτερικόν δρχ. 35 είτε άρ'αφος είτε ραμμένος.

κορίτσι, που κατά τη γνώμη του διακρίθηκαν σ' αυτή την κίνηση περισσότερο. (Για να μην πλανηθή από τό γένος του ψευδωνύμου και ψηφίση τυχόν δυό άγόρια ή δυό κορίτσια, ως κοιτάξη τις Έγκρίσεις Ψευδωνύμων στα φυλλάδια του 1932. Έκει, κοντά σε κάθε έγκρινόμενο ή άνανεούμενο ψευδώνυμο, σημειώνεται α, όταν άνήκη σε άγόρι, και κ, όταν άνήκη σε κορίτσι).

2. — Έκλογείς είναι μόνον οι συνδρομηται και οι συνδρομητριες της «Διαπλάσεως» των έτών 1932 και 1933, είτε έχουν, είτε δεν έχουν ψευδώνυμο, και από τάδέλφια του μόνο έκείνα που έχουν ψευδώνυμο και λαβαίνουν μέρος στην κίνηση. Καί όσοι μόν από τους ως άνω έκλογείς έχουν ψευδώνυμο, άρ'κει να τό σημειώσουν στο ψηφοδέλτιό τους κοντά σ' όνομά τους. Όσοι όμως δεν έχουν, πρέπει να κολλήσουν πάνω στο ψηφοδέλτιο και την *ταινία* τους, — δηλαδή τό χαρτάκι έκείνο που έχει τυπωμένο ή χειρόγραφο τόνομα και τη διεύθυνσή τους στο περιβάλλυμα του φυλλαδίου που λαβαίνουν.

3. — Τό Ψηφοδέλτιο αυτού του Δημοψηφίσματος πρέπει να έχη μέγεθος επιστολικού δελταρίου (καρτοποστάλ.) Στο έμπροσθεν μέρος να γράψη: «Ψηφίζω ως Πρωτοδιαπλάσπουλο του 1932 τόν τάδε (ψευδώνυμο) και ως Πρωτοδιαπλάσπουλα την τάδε (ψευδώνυμο)». Κι' από πίσω: «Ο Έκλογεύς» όνομα, ψευδώνυμο, τόπος διαμονής, χρονολογία και, όταν δεν υπάρχει ψευδώνυμο, ή ταινία που είπαμε.

4. — Όποιος και όποια πάρη τους περισσότερους ψήφους θ' άνακηρυχθή *Πρωτοδιαπλάσπουλο* και *Πρωτοδιαπλάσπουλα* του 1932. Οι δυό αυτοί πρώτοι θα έχουν τό δικαίωμα να γράφουν τον τίτλο τους για πάντα σ' ό,τι θα δημοσιεύουν στη Διάπλασι, στα μιλλιέτια τους, στα τετράδια τους κτλ. Καί θα δημοσιευθή ή είκόνα τους μόλις στείλουν μία φωτογραφία. Άλλη άμοιβή δεν θα δοθή, ούτε Βραβεία Έκλογών, Στ' Αποτελέσματα μόνο θ' άναφερθούν κι' οι έπιλαρόντες με τον αριθμό των ψήφων που πήρε καθένας.

5. — Στα Δημοψηφίσματα των έπομένων έτών θα είναι πάλι έκλέξιμοι και

τά Πρωτοδιαπλάσπουλα ή οι Πρωτοδιαπλάσπουλες των προηγούμενων, έφόσον θα έξακολουθούν να λαβαίνουν μέρος στην κίνηση. (Μόνον οι Νικηται κι' οι Νικήτριες του Πεντάθλου θα έξαίρονται.)

6. — Ψηφοδέλτια είναι δεκτά μέχρις τέλους Δεκεμβρίου. (Οι νέοι συνδρομηται, έννοείται, δεν μπορούν να ψηφίσουν, άφού οι έκλογείς πρέπει να είναι συνδρομηται και των δυό έτών 1932 και 1933.)

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ»

Αθήναι, 42 όδδς Εδριπίδου, την 9ην Νοεμβρίου 1932

ΟΙ ΑΝΑΝΕΩΣΕΙΣ

ΤΑ καλά μου τά παιδιά, ύστερ' από την Πρόσκλησή μου στο προπαρασμένο φυλλάδιο, με μεγάλη προθυμία άνανεώνουν τη συνδρομή τους για τό 1933. Ίδ ητε πόσοι άνανέωσαν κι' αυτή την έδδομάδα: *Χρηστίνα Μάγιου, Ιωάννης Γ. Σκούτας, Δημ. Η. Μιχαηλίδης, Πολυτίμη και Έλπινίκη Ζιμπουλάκη, Ζωή Θ. Διακοπούλου, Σοφία Α. Μπαϊθα, Ανδρέας Τζήλης, Δημ. Ν. Σουμιλίδης, Ντέπη Α. Σαπουντζάνη, Λίνα Ήλ. Βλάχου, Ρωσσέτα Γ. Αποστολοπούλου, Χρυσή και Ιωάννα Β. Αβραμίδου, Άννα Γ. Παλλή, Φούλα Χ. Δενδρινού*. Τους εύχαριστώ όλους με την καρδιά μου, κι' έλπίζω στο έρχόμενο να έχω να εύχαριστήσω πολύ περισσότερους.

Νά λοιπόν και τό πρώτο μας Πρωτοδιαπλάσπουλο ο *Ντίνος Αδγερίτης*! Νά κι' ή πρώτη μας Πρωτοδιαπλάσπουλα, ή *Κυρά της Οάλασσας*! Τά θερμότατα συγχαρητήριά μου.

Τίποτα, τίποτα, *Αρχιζέανιο*, κανένα παράπονο δεν έχω μαζί σου και σ' αγαπώ όπως μάγαπας και σό. Σύμπτωση, για να μην πω κακοτυχία, ήταν να μην έχω τόπο όταν έφταναν σ'α χέρια μου τά γράμματά σου και να τ'αναφέρω άπλως. Καθώς είδες, αυτό συνέβη και με τοϋτο στο προηγούμενο. Τό φυλλάδι όμως για να σου άπαντήσω έδω πρώτα-πρώτα και να λείψη ή μεγάλη παρεξήγηση...

Δέν έξρω τίποτ' άκόμα, *Μαρίνη Βέγια*. Μία φίλη μου — όχι αυτή που λές — μου έγραψε αυτό κι' αυτό. Την παρακάλεσα να μου αντιγράψ η το κείμενο, με τον τίτλο, τό έτος και τον αριθμό του περιδικού. Δέν έλαβα ως τώρα άπάντησή. Όστε ήσυχασε. "Αν, όπως λές, τό κείμενο αυτό είναι άνόητο, δέν θα τό λάβω ποτέ. Έπομένως δέν θα μ'απορέση να στηριχθή κατηγορία. "Αν πάλι υπάρχει, και τό λάβω, είτε ως άπόκοιμο, είτε ως αντίγραφο με τις αναγκαίες οδηγίες για να τό βρω και να τό ιδώ με τά μάτια μου τυπωμένο, ε τότε... θα τά έξαναποδίσω.

Δυστυχώς, *Πανελλήνιο Όνειρο*, δέν έγινε δυνατό να δημοσιευθή και δεύτερη Κυριακή μέσα σ' αυτό τό χρόνο. Άνυπερόβλητα έμπόδια την άναβάλουν για τον έρχόμενο. Επίσης στην αρχή του χρόνου θα δημοσιευθούν και τάποτελέσματα Καλλιγραφίας και Άσκήσεων. Έλαβα και τά έσώκλειστα. "Η φωτογραφία νόστημ, αλλά όχι για δημοσίευση στη σειρά των Παιδιών εκ του Φωσικού.

Μεγάλη λύπη μου προέξηνσε, *Νυφούλα τ' Οδρανού*, ο θάνατος του άγαπημένου μικρού μου φίλου *Τάνη Γ. Τσίκου*. Ο Θεός να παρηγορήση τους άμειρους γονείς

που έχασαν τέτοιο σπάνιο παιδί. Τό γράμμα σου τό ζωγραφίζει θαυμάσια. Σού έστειλα τό Βραβείο και λυσόχαρτο και περιμένω να στείλ ης τις λύσεις.

Σ' εύχαριστώ, *Ταίλια*, που κλείστηκες γι' άγάπη μου στο σπίτι και μου έγραψες αυτό τό μεγάλο και ώραιότατο γράμμα. Σού έστειλα ό,τι έξήγησες. "Ελαβα και την ταχυδρομική έπιταγή. — Νά μου γράψ ης τόσο πολλά και να σου άπαντώ με τόσο λίγα! Μά τί να κάμω; Έχεις λίγο τόπο να μου στείλ ης;

Και τό δικό σου γράμμα, *Ρόδη Ουράνη*, μ' εύχαρίστησε πολύ — για τό περιεχόμενο έννοώ, γιατί... πολύ μου βασιάνισε τά μάτια. Όραιότατα προπάντων αυτά που γράφεις για τον Ψυχάρη. Ο Άνανίας σ' εύχαριστεί, αλλά... δέν μπορεί να σ' εύχαριστήση.

Μπράβο, *Νάρκισσε*, πολύ καλοκαμωμένη αυτή ή Μ. Είχων που μου στέλνεις, καλύτερα κι' από την προηγούμενη, που θα δημοσιευθή όμως πρωύτερα γιατί είναι κατωμένη. Σού είπα ότι όλα τά γράμματά σου τά έλαβα έννοείς όμως ότι μ' αυτή την πλημμύρα, είναι άπολύτως άδύνατο να σου άπαντώ σε όλα και άμέσως.

Έλπίζω, *Μακεδονικόν Έντελβάρ*, να είδες την τύχη του κομματιού σου ή να την ιδής σε λίγο. Λαβαίνω πολλά, πάρα πολλά! Κι' αυτός είναι ο λόγος της άργοπορίας και της άνωμαλίας. Ίσως μάλιστα θάναγκασθώ να σταματήσω την άποστολή νέων κομματιών ως να ξεκαθαρισθούν αυτά που έχουν μαζευθεί. "Ω, έλπίζω κι' έγω, ότι μ' όλα τά μαθήματα δέν θα παραμείνηση τη Διάπλασι σου.

Ναι, *Πρίγκιψ της Ουίχλης*, δυό χρόνια είχα να λάβω γράμμα σου και χάρηκα πολύ όταν έλαβα αυτό κι' είδα πως δέν με έξέχασες και μάγαπας πάντα. "Ε, βέβαια, στην τελευταία τάξη του Διδασκαλείου τά μαθήματα δέν είναι λίγα. Σού εύχθηκα με την καρδιά μου τό ποθομένο.

Φυσικά, *Μπουμπουλίνα*, τό χειμώνα με τά μαθήματα δέν μπορείς νάχης τη μεγάλη άλληλογραφία του καλοκαιριού. Μην έσχάσης όμως κι' όλοτελα τις φίλες σου! ένα δελτάριο κάπου-κάπου, με δυό λόγια, δέν κοστίζει πολλόν καιρό. Σ' εύχαριστώ, καθώς και την *Πούλια*, για τις ένέργειες κι' έλπίζω να τελεσφορήσουν.

Με πολύ ένδιαφερό διάβασα, *Αργιλία*, και τό σημερινό σου ώραιό γράμμα. Και μένα ο Καδάρης μου άρέσει, εξαίρετικά. Τό ποίημα έκείνο μπορείς να μου τό στείλ ης και, αν άρέξη, τό δημοσιεύω με τόνομά του και σημειώνω από κάτω «τό παλιό μου Α. τ. Μ...».

Έχω άκόμα πολύ ώραια γράμματα κι' από τους εξής: *Ρωμανική Βουκοπούλα, Κεφαλλονίτη, Μενεξεδένιο Όνειρο, Νηρέα, Δήμιον Ανδρόν, Ιάσωνα, Ντολορές, Ταξιδιώτη, Μεισιτορελή, Φιόρο του Λεβάντε, Φωνή της Ψυχής, Μύρον της Άνδρου, Αντινέα, Μακεδονικό Νόφωλο, Γιόλια Παυελλήνο Όνειρο* (δ' γράμμα) και *Μαντώ Μανρογένους*. — Έλπίζω να μου έξαναγράψουν, χωρίς να παρεξήγησουν...

Η Διάπλασι άσπάζεται τους φίλους της: *Νεράιδαν των Άργών* (ναί, φέτος τό καλοκαίρι παρατάθηκε και πολλές οικογένειες άργησαν να γυρίσουν από την έξοχή) με γεια τό σχολείο κι' ό χειμώνας! *Χρυσοσύννεφο* (πώ τό διαβάσω με την σειρά του και θα σου πω) μά γιατί να φοβάσαι!... πές στον Κ. και στο Τ. Α. πως τά περιμένω! *Λέαν Ανγγελήνη* (εύχαριστώ πολύ τό μπαμπά σου, τον

